

MILJØGODKENDELSE

AF SVINEBRUGET PÅ

Koldingvej 41, 6640 Lunderskov

Udvidelse af svinebesætningen
- fra 89 DE til 337 DE.

§ 12

Lov nr. 1572 af
20. dec. 2006, jf.
lovbek. nr. 1486
af 4. dec. 2009
om miljøgodken-
delse mv. af hus-
dyrbrug

Dato for gyldighed:
26. februar 2014

Kolding Kommune
Landbrug
Nytorv 11
6000 Kolding
Telefon 79797439
landbrug@kolding.dk
www.kolding.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	1
1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	4
1.2 Sammenfatning	4
1.3 Offentlighed	8
2 Generelle forhold.....	10
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	10
2.2 Meddelelesespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	10
2.3 Gyldighed.....	10
2.4 Retsbeskyttelse	12
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	12
3 Indretning, beliggenhed og planmæssige forhold	13
3.1 Indretning, udformning og beliggenhed.....	13
3.2 Placering af anlægget.....	14
3.3 Landskabsmæssige forhold	16
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	19
4.1 Husdyrhold og staldindretning	19
4.2 Staldanlæg.....	19
4.3 Ventilation.....	22
4.4 Fodring og foderopbevaring.....	22
4.5 Energi- og vandforbrug samt besparende foranstaltninger.....	23
4.6 Spildevand herunder regnvand og overfladevand.....	23
4.7 Affald, råvarer og hjælpestoffer	24
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	25
5 Gødningsproduktion, -håndtering og anvendelse	27
5.1 Gødningstyper og mængder – anvendelse på arealer.....	27
5.2 Flydende husdyrgødning – opbevaring og håndtering	29

5.3	Fast gødning.....	30
6	Forurening og gener fra husdyrbruget	32
6.1	Ammoniak og natur.....	32
6.2	Ammoniak og internationale naturbeskyttelsesområder.....	34
6.3	Lugt	35
6.4	Fluer og skadedyr.....	36
6.5	Transport.....	37
6.6	Støj fra anlæg og maskiner	38
6.7	Støv fra anlæg og maskiner.....	39
6.8	Lys.....	39
7	Påvirkning fra arealerne.....	40
7.1	Udbringningsarealerne.....	40
7.2	Påvirkning af søer og vandløb	41
7.3	Kvælstof og fosfor til overfladevand	41
7.4	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	48
7.5	Kvælstof til grundvand.....	48
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	50
9	Husdyrbrugets ophør	54
10	Egenkontrol og dokumentation.....	55
11	Alternativ og samlet konkluderende vurdering.....	56
11.1	Alternative løsninger og 0-alternativ.....	56
11.2	Kommunens samlede konklusion	57
12	Klagevejledning og underretning.....	58
12.1	Klagevejledning og søgsmål.....	58
12.2	Underretning om godkendelsen	58
13	Bilag	61

DATABLAD

ANSØGER / VIRKSOMHEDENS KONTAKTPERSON

Navn	Niels Schelde Jensen
Adresse	Koldingvej 41, 6640 Lunderskov
Telefonnr.	7558 6878 eller mobil 4018 5061

VIRKSOMHEDENS EJER

Navn	Niels Schelde Jensen
Adresse	Koldingvej 41, 6640 Lunderskov

VIRKSOMHED

Navn	Dollerup Nørgaard
Adresse	Koldingvej 41, 6640 Lunderskov
Matr. nr.	16a m.fl., Nagbøl by, Skanderup
CVR-nr.	21662038
P-nr.	1005106787
CHR-nr.	25825
Ejendomsnr.	6210251634
E-mail	nielsscheldejensen@dlgmail.com

KONSULENT

Navn	Maria Katja Jensen, LMO og Lars Schmidt, KHL
Adresse	Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens og Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding
Telefonnr.	7015 4000 og 7634 1700
E-mail	mkj@lro.dk og las@khl.dk

TILSYNSMYNDIGHED

Navn	Kolding Kommune
Adresse	Nytorv 11, 6000 Kolding
Telefonnr.	7979 7979
E-mail	landbrug@kolding.dk
Hjemmeside	www.kolding.dk
Sagbehandler	Marianne Yde
Kvalitetssikring	Lise Arp

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Niels Schelde Jensen, ejer af Dollerup Nørgaard, Koldingvej 41, 6640 Lunderskov ønsker at udvide produktionen fra 2.780 konventionelle tungsvin (30-115 kg) til 10.300 økologiske slagtesvin (15-110 kg), svarende til en udvidelse fra 89,5 DE til 337,0 DE.

Der etableres to staldanlæg på hver ca. 3.500 m² med overdækket udendørs løbegård, to gyllebeholdere på hver 3.000 m³, servicebygning på ca. 860 m² samt møddingsplads på 400 m². Anlægget etableres ca. 400 m nord for det eksisterende anlæg.

Projektet indebærer nedlæggelse af dyreholdet i de gamle driftsbygninger på Dollerup Nørgaard, så hele produktionen fremadrettet finder sted i de nye bygninger på marken nord for den oprindelige gård. Både husdyrproduktionen og markdriften drives økologisk i ansøgt drift.

Desuden omfatter ansøgningen en miljøgodkendelse af alle 302 ha ejede og forpagtede dyrkningsarealer tilknyttet bedriftens CVR-nummer.

Der er ansøgt om en etapevis udvidelse, hvor første etape er ibrugtagning af arealerne, og anden etape er etablering af staldanlæg og udvidelse af dyreholdet samt nedlæggelse af dyreholdet i de eksisterende staldanlæg.

GRUNDLAG FOR AFGØRELSEN

Ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag, indsendt som skema nr. 4036, version 12, genereret den 24. september 2013 fra www.husdyrgodkendelse.dk. Beregningsgrundlag er FarmN version 4.0 - Beregningsmotor 2.1.

Indsendt første gang den 7. juli 2007. Opstartsmøde for miljøgodkendelse den 28. maj 2008. Ansøgningen sættes i bero i september 2010. Miljøgodkendelsen genoptages i januar 2012. Supplerende møde den 9. februar 2012. Tilsyn og arealbesigtigelser er indgået i sagsbehandlingen, ligesom der er indsendt supplerende oplysninger af ansøger og konsulent.

1.2 SAMMENFATNING

Sammenfatningen er udarbejdet på baggrund af elektronisk ansøgningsskema med bilag udarbejdet af LRØ/KHL på vegne af ansøger Niels Schelde Jensen. Beregninger er foretaget i det elektroniske ansøgningsskema fra www.husdyrgodkendelse.dk på baggrund af de indtastede forudsætninger for projektet.

Ansøgningsmaterialet beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, og dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan opretholdes, hvis det ansøgte projekt ikke realiseres. Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt Kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte udvidelse i henhold til Lov nr. 1572 af 20. december 2006, jf. lovbek. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt tilhørende bekendtgørelser. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og er betinget af, at de stillede vilkår efterleves.

Produktionsudvidelsen

På den konventionelt drevne ejendom Dollerup Nørgaard på adressen Koldingvej 41, 6640 Lunderskov er der en nuværende produktionstilladelse til 2.780 konventionelle tungsvin (30-115 kg), i alt 89,5 DE. Produktion ændres til en økologisk produktionsform, og produktionstilladelsen kan udvides til 10.300 slagtesvin (15-110 kg) med 2.970 stipladser, svarende til i alt 337,0 DE.

Harmoniareal

Ejendommens samlede produktion opgjort i dyreenheder vil blive på 337 DE. Der modtages 481 DE husdyrgødning fra en anden ejendom i samme CVR-nr. Ansøgers samlede ejede og forpagtede udbringningsareal er på ansøgningstidspunktet på 302 ha. Ejendommen anvender 1,4 DE/ha husdyrgødning på egne arealer svarende til 422 DE. Den resterende mængde husdyrgødning (396 DE) afsættes til henholdsvis gylleaftaler og biogasanlæg.

Placering og udformning af bygningsudvidelse og beplantning

Produktionen i de gamle driftsbygninger ved Dollerup Nørgaard nedlægges i forbindelse med realisering af det ansøgte projekt og flyttes til nye bygninger ca. 400 m nord for beboelsen på Koldingvej 41.

Der etableres to nye staldbygninger med et areal på hver ca. 3.500 m². Ved hver staldanlæg bliver der tilknyttet en overdækket løbegård med fast bund og afløb til gyllebeholder. Desuden opføres en servicebygning med et areal på ca. 860 m². Alle tre bygninger vil blive etableret i mørke og naturlige farver.

Ved de nye staldbygninger etableres ligeledes to nye gyllebeholdere på hver 3.000 m³ samt en møddingsplads på 400 m². Ved det eksisterende staldanlæg er der en gyllebeholder på 1.640 m³, som fortsat vil blive benyttet til gødningsopbevaring.

For at mindske husdyrbrugets visuelle indflydelse på landskabet og de nærmeste omgivelser etableres supplerende beplantninger i forbindelse med nyopførelserne. Der er eksisterende læhegn vest og nord for staldanlægget bestående af et beskyttet sten- og jorddige.

Det nye anlæg etableres dermed ikke i tilknytning til eksisterende byggeri men vurderes at være nødvendige bygninger for landbrugsdriften og uden væsentlig indvirkning på de landskabelige værdier. Der gives med denne miljøgodkendelse derfor tilladelse til etablering af staldanlægget uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer jf. husdyrlovens § 22, stk. 2.

Alle gældende genegrænser og afstandskrav er overholdt, bortset fra afstanden til skel ved nabomark, hvor naboerklæring med accept foreligger. Det eksisterende og ansøgte anlæg ligger udenfor beskyttede områder, udpegninger og diverse beskyttelseslinier, og det vurderes, at fredninger og udpegninger som helhed ikke vil påvirkes som følge af det ansøgte projekt.

Lugt

Det nye staldanlæg ligger i landzone i en afstand på ca. 500 m nord for nærmeste nabo uden landbrugspligt. Nærmeste nabo ligger ca. 430 m øst for det nye staldanlæg, og ejendommen har landbrugspligt. Nærmeste byzone er Lunderskov, ca. 60 m syd for de eksisterende bygninger på Koldingvej 41 og ca. 520 m syd for det nye anlæg. Lunderskov er samtidig nærmeste samlede bebyggelse.

Dyreholdet i de eksisterende bynære staldanlæg vil blive nedlagt, hvilket vil reducere lugtgenerne i Lunderskov væsentligt. Projektet overholder de gældende lugtgenekrav, og udvidelsen forventes ikke at give anledning til mærkbare gener.

I lovgivningen er der angivet tidspunkter, hvor gylleudbringning ikke er tilladt på de bynære arealer, hvilket også vil reducere lugtgenerne.

Transporter til og fra ejendommen

Udvidelsen af produktionen medfører en stigning i antallet af transportere til og fra ejendommen. Det årlige antal transportere øges fra ca. 300 til ca. 400 årlige transportere svarende til en stigning på ca. 34 %. Dette omfatter al transport lige fra kørsel med gylle og dybstrøelse, høst, transport med dyr samt foder. En del af transporterne med husdyrgødning vil foregå med lastbil.

Stigningen i antallet af transportere, som følge af udvidelsen, er en begrænset stigning taget i betragtning, at der sker mere end en tredobling af husdyrproduktionen.

Tiltag for at mindske nabogener

Orienteringslys ved det nye staldanlæg vil være tændt efter behov men i et begrænset tidsrum ad gangen. Der etableres afskærmende beplantning omkring staldanlægget, hvilket vil reducere lyspåvirkningen.

Der vil kunne forekomme støvgener ved aflæsning og håndtering af korn og foder, men på grund af afstand til naboer forventes det ikke at give anledning til gener.

For at reducere støjgener fra ejendommen vil foder fremover blive tippet af i foderladen fremfor at blive blæst ind. Produktionen i det eksisterende staldanlæg vil blive nedlagt, hvorved støj fra ventilationsanlæg ikke længere vil forekomme, da ventilation i de nye staldanlæg vil være naturlig og dermed uden støjgener.

Det vurderes, at bedriften ikke vil medføre væsentlige lys-, støv-, eller støjgener for omkringboende.

Ammoniakemission

Der er beregnet en årlig ammoniakemission fra anlægget på ca. 4.151 kg N/år, hvilket svarer til en forøgelse på ca. 2.203 kg N/år i forbindelse med udvidelsen.

Der er lavet beregninger af ammoniakdepositionen på udvalgte naturområder, både indenfor og udenfor 1.000 m fra nærmeste staldanlæg. Kommunen vurderer, at depositionen ikke vil have en negativ effekt på de pågældende naturområder.

Kvælstof- og fosforudvaskning til overfladevand

Ingen af de ejede og forpagtede udbringningsarealer er beliggende i områder, som er klassificeret som nitratklasse 1-3 i forhold til kvælstofudvaskning til overfladevand, og beregningerne af nitrat til overfladevand er foretaget på baggrund af det generelle harmonikrav. Der er derfor ikke krav om en skærpelse af det generelle krav til udvaskningen af kvælstof til overfladevand.

De ejede og forpagtede udbringningsarealer i både Kolding og Vejen Kommune afvander til henholdsvis Vadehavet og Kolding Inderfjord. Vadehavet, herunder Knude Dyb, er Natura 2000-område. Kolding Inderfjord afvander til Lillebælt, som er Natura 2000-område.

Ifølge ansøgningen udvaskes der 47,4 kg N/ha ved et reelt dyretryk på 1,40 DE med det angivne sædskifte, som er referencesædskiftet S2 og S4. Udvasningen fra arealerne er under niveauet fra et tilsvarende plantebrug. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke i kumulation med andre projekter i oplandet vil have en skadevirkning på Knude Dyb og Kolding Inderfjord.

Projektet bidrager med under 5 % af den samlede belastning til vandoplandene, og det vurderes derfor, at udbringning af husdyrgødning på arealerne ikke har en skadevirkning på Knude Dyb og Kolding Inderfjord. Projektet har dermed ikke i sig selv en skadevirkning på Natura 2000-områderne Vadehavet og Lillebælt.

Alle ejede og forpagtede arealer er beliggende uden for opland til vandområde, der er overbelastet med fosfor. Det generelle krav om fosforoverskud, som det er fastlagt i lovgivningen, er

overholdt på disse arealer med det benyttede referencesædskifte. Der er ikke skrånende arealer ned mod vandløb eller søer med deraf følgende risiko for erosion.

Nitrat til grundvand

Ingen af de ejede og forpagtede arealer i Kolding Kommune er beliggende i områder, som er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde, hvorimod ca. 72 ha ejede og forpagtede arealer i Vejen Kommune er beliggende i områder, som er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde.

Beregninger af nitratudvaskningen fra rodzonen på arealerne i nitratfølsomme indvindingsområder viser, at den gennemsnitlige udvaskning er faldende i forhold til nudrift uden brug af virkemidler andet end den økologiske driftsform.

På denne baggrund opfylder projektet lovgivningens krav for nitratudvaskning i de nitratfølsomme indvindingsområder.

Påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder (Natura2000)

Ingen af ejendommens bygninger ligger i umiddelbar nærhed af internationale naturbeskyttelsesområder. De nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder Svanemose og Kongeå er beliggende henholdsvis ca. 10 km syd-øst og ca. 6 km syd-vest for ejendommen. Det er vurderet, at ammoniakdepositionen fra projektet ikke er til skade for de beskyttede naturområder grundet den store afstand fra produktionsanlæggene til disse naturtyper.

Beskyttet natur og Bilag IV-arter

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen er udbringningsarealerne beliggende i Kolding Kommune blevet besigtiget, herunder de beskyttede naturarealer, der ligger op til disse. Det nærmeste naturområde, der er beskyttet jf. naturbeskyttelseslovens § 3, er en eng ca. 150 m øst for det nye staldanlæg. Indenfor 1.000 m fra anlægget ligger flere beskyttede naturtyper samt vandhuller.

Der er foretaget beregninger af ammoniakdepositionen til naturarealerne indenfor 1.000 m fra ejendommen, og på baggrund af disse samt en vurdering af projektet, områdernes tilstand og afstanden til disse fra produktionsanlægget er det samlet vurderet, at ammoniakdepositionen fra produktionsanlægget samt udvaskning fra arealerne ikke vil være til skade for de beskyttede naturområder.

Flere af de øvrige arter, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Kolding Kommune men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af Koldingvej 41. Det kan dog ikke afvises, at de forefindes. Nærmeste lokalitet med sjældne arter er moseområdet nord for Dollerup Sø, som ligger ca. 950 m syd for det nye staldanlæg.

Vandhuller og vandløb har lovpligtige bræmmer. Det er vurderet, at naturtyperne i området ikke vil ændre tilstand som følge af atmosfærisk kvælstofbidrag fra projektet, ligesom de i øvrigt ikke ændrer karakter som følge af projektet. Det vurderes derfor, at eventuelle bilag IV-arter og deres levested ikke trues af den forestående udvidelse.

BAT (Anvendelse af Bedste Teknologi)

Økologiske svinebesætninger er undtaget det generelle ammoniakreduktionskrav i forhold til et referencestaldsystem. Desuden er der begrænsninger i brugen af virkemidler til nedbringelse af ammoniakfordampningen fra økologiske svinebesætninger.

Ud fra økonomiske og proportionelle betragtninger vurderer kommunen, at der ved det valgte staldsystem og under hensyntagen til begrænsningerne i anvendelse af teknologi ved økologisk slagtesvineproduktion er implementeret BAT til reduktion af ammoniakoverskuddet i fornødent omfang, når projektets størrelse og karakteristika tages i betragtning.

Samlet vurdering

Produktionen overholder alle gældende normer for næringsstofpåvirkning, opbevaring og udbringning af husdyrgødning og håndtering af spildevand, affald mv. Det vurderes, at der er taget de fornødne hensyn til landskabsinteresser, og at der er inddraget BAT i fornødent omfang. Det er vurderet, at projektet ikke vil være til væsentlig skade for beskyttede naturtyper, bilag IV-arter eller international naturbeskyttelsesområder.

Kolding Kommune vurderer samlet, at projektet under overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

1.3 OFFENTLIGHED

1. høring/idé-høring

Ansøgningen blev offentliggjort første gang i Kolding Ugeavis i perioden fra den 16. juli 2008 til den 30. juli 2008. Denne 1. høring har til formål at gøre opmærksom på projektet, så enhver med interesse i sagen har mulighed for at kommentere og bidrage til sagens oplysning til brug i sagsbehandlingen.

Der indkom i 2008 bemærkninger i form af en underskriftsindsamling samt fra Grundejerforeningen Ahornvænget/Hasselvænget Lunderskov.

Da projektet har været sat i bero i en længere periode, har Kolding Kommune valgt at annoncere endnu engang. Denne høring har været annonceret i Budstikken Kolding samt kommunens hjemmeside i perioden fra 5. september 2012 til 19. september 2012. Der indkom ingen bemærkninger i forbindelse med denne idé-høring.

Bemærkninger i forbindelse med 1. høring (idé-høring) af projektet (2008)

Resumé af "Underskriftsindsamling":

I forbindelse med 1. høring af ansøgningen er der afleveret en underskriftsindsamling til kommunen fra ca. 90 personer boende i Lunderskov. Ruth Sørensen, Mølleparken 38, 6640 Lunderskov var underskriftsindsamler. Det anføres i underskriftsindsamlingen, at der protesteres mod det planlagte projekt, da der i dag er lugtgener i området fordelt over hele året, også i weekender. Det anføres endvidere, at man ikke mener, at en placering 450 m længere væk fra boligområderne vil få nogen betydning med hensyn til reduktion af lugtgener, idet produktionen stadig kommer til at ligge for tæt på boligområderne.

Resumé af høringssvar fra "Grundejerforeningen Ahornvænget/Hasselvænget Lunderskov":

Formanden for grundejerforeningen, Bjarne Nielsen, Hasselvænget 7A, 6640 Lunderskov, anfører, at man principielt ikke har noget imod udvidelse af husdyrholdet, men at man frygter øgede lugtgener i området. Formanden redegør for nogle tekniske forhold vedrørende kontrol med flydelag på gyllebeholdere, staldindretning, gødningstemperatur og lugtafgivelse. Formanden anfører, at det må antages, at Kolding Kommune har den nødvendige kompetence til at vurdere projektet, og opfordrer kommunen til at indhente erfaringer fra lignende staldanlæg med henblik på at stille de rette vilkår til projektet.

Kommunens inddragelse af indkomne bemærkninger i forbindelse med 1. høring

Kolding Kommune har ikke tidligere modtaget klager over lugtgener fra ejendommen Koldingvej 41, 6640 Lunderskov. Kommunen forholder sig altid til konkrete klager over lugtgener fra en landbrugsejendom eller landbrugsaktivitet. Generelle klager over tidligere lugtgener i området er ikke mulige at henføre til en bestemt ejendom eller landbrugsaktivitet.

Kolding Kommune vurderer, at projektet ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår og den generelle miljølovgivning ikke vil medføre væsentlige lugtgener for de omkringboende. Ved den valgte placering af det nye anlæg og ophøret af husdyrproduktion i de nuværende staldbygninger, kan projektet overholde de lovmæssige lugtgenekriterier. I lovgivningen er der endvidere krav om, at gyllekørsel på de mest bynære marker ikke må foregå i weekender og på helligdage.

Bemærkninger i forbindelse med 1. høring (idé-høring) af projektet (2012)

Der indkom ingen bemærkninger i forbindelse med denne idé-høring.

Udkast

Udkast til miljøgodkendelse blev den 6. januar 2014 (annonceret den 8. januar 2014) udsendt i 6 ugers høring hos naboer og skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger frem til den 19. februar 2014.

Der indkom en enkelt bemærkning fra konsulent på vegne af ansøger, hvor de anmoder om en ændring af vilkår 30, da ordlyden ikke stemmer overens med det ansøgte.

Kommunens inddragelse høringsvar

Kolding Kommune har inddraget Vejen Kommune i behandlingen af høringssvaret. Høringssvaret har givet anledning til, at vilkår 30 ophæves. Kommunen har godkendt et konkret projekt, og ændring af arealer generelt forudsætter kommunens godkendelse.

Endelig miljøgodkendelse

Den endelige miljøgodkendelse blev den 26. februar 2014 udsendt til naboer og skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der er klagefrist frem til den 26. marts 2014 inden kl. 14.00. Nærmere oplysninger om klageadgang fremgår af afsnit 12.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen gælder for husdyrbruget "Dollerup Nørgaard", der ejes af Niels Schelde Jensen. Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Koldingvej 41, 6640 Lunderskov med CVR-nr. 21662038.

Husdyrproduktionen udvides fra 2.780 konventionelle tungsvin (30-115 kg) til 10.300 økologiske tungsvin (15-110 kg), svarende til en udvidelse fra 89,5 DE til 337,0 DE. Produktionen i de gamle driftsbygninger ved Dollerup Nørgaard nedlægges i forbindelse med realisering af det ansøgte projekt og flyttes til nye bygninger ca. 400 m nord for beboelsen på Koldingvej 41.

Hver staldbygning har et grundplan på ca. 3.500 m² med 1.485 stipladser i hvert staldanlæg. Ved hver staldanlæg bliver der tilknyttet en overdækket løbegård med fast bund og afløb til gyllebeholder. Desuden opføres en servicebygning med et areal på ca. 860 m², to nye gyllebeholdere på hver 3.000 m³ samt en møddingsplads på 400 m². Ved det eksisterende staldanlæg er der en gyllebeholder på 1.640 m³.

Det nye anlæg etableres ikke i tilknytning til eksisterende byggeri, men vurderes at være nødvendige bygninger for landbrugsdriften og uden væsentlig indvirkning på de landskabelige værdier. Der gives med denne godkendelse derfor desuden en godkendelse til etablering af anlægget uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer jf. husdyrlovens § 22, stk. 2.

Bedriften afsætter gylle til henholdsvis gylleaftaler og biogasanlæg. Da en stor del af ejendommens udbringningsarealer er beliggende i Vejen Kommune, er Vejen Kommune blevet hørt i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse (bilag 10).

2.2 MEDDELELSESPLIGT - ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og i henhold til godkendelsens vilkår.

Denne godkendelse skal være kendt af den daglige driftsansvarlige og andet personale med tilknytning til husdyrbruget. Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for og kendt af de personer, der har ansvaret for, at virksomhedens indretning og drift følger vilkårene i denne godkendelse.

2.3 GYLDIGHED

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der ansøges om at tage miljøgodkendelsen i brug i to etaper. Arealerne skal modtage gylle fra ansøgers anden ejendom, som har en miljøgodkendelse efter Husdyrbrugsloven. Etape a vil derfor omhandle arealerne. I etape b påbegyndes selve byggeriet og udvidelsen af dyreholdet.

Begrundelse for behov for fristforlængelse:

Produktionen af økologiske slagtesvin er meget afhængig af leverandører af smågrise og aftagere af økologisk svinekød. Niels Schelde Jensen er leverandør til Friland, der er det største økologiske kødselskab i Danmark. For at kunne levere grise fra besætningen på Koldingvej 41 til Friland, skal han have en leverandørkontrakt til disse grise. For tiden er det ikke muligt at tegne nye kontrakter med Friland, da der ikke er nok afsætning af økologisk svinekød. Da afsætningen af slagtesvinene naturligvis er nødvendig for etableringen af staldene, så venter man med at bygge staldene, til det igen er muligt at tegne kontrakt.

Herefter er den næste udfordring at skaffe økologiske smågrise. Da markedet er meget lille, så er tilgang af smågrise også noget, der kan tage ret lang tid. Derfor vil vi gerne have en frist på 5 år til udnyttelse af godkendelsen.

Udvidelsen forventes derfor gennemført inden 5 år fra meddelelse af godkendelsen efter følgende forventede plan:

- **Etape a:** Umiddelbart efter godkendelsen påbegyndes brugen af arealerne.
- **Etape b:** Indenfor 4 år fra godkendelsens meddelelse påbegyndes byggeri af staldanlægget og indsættelse af grise. Når staldanlægget er taget i brug, nedlægges dyreholdet i de eksisterende stalde.

Bygge- og anlægsarbejder iværksættes senest 4 år fra dato for meddelelse af nærværende godkendelse, og udførelsen af anlægsarbejder færdiggøres i et rimeligt tempo og afsluttes senest 1 år efter etape b er iværksat. Smågrisene indsættes i det nye staldanlæg, og dyreholdet nedlægges i de eksisterende stalde inden 5 år fra godkendelsens meddelelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ifølge Husdyrbrugslovens § 33 skal der i en godkendelse fastsættes en frist for udnyttelse. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden udløbet af denne frist. Fristen bør normalt ikke fastsættes til mere end 2 år med mindre, der ansøges om en etapevis udvidelse.

Der er ansøgt om en etapevis udvidelse, hvor første etape er ibrugtagning af arealerne, og anden etape er etablering af staldanlæg og udvidelse af dyreholdet samt nedlæggelse af dyreholdet i de eksisterende staldanlæg.

Med baggrund i ansøgningen vurderer Kolding Kommune, at miljøgodkendelsen kan udnyttes i etaper, hvor første etape udnyttes med meddelelse af miljøgodkendelsen, og anden etape påbegyndes indenfor 4 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen. Det er dermed udelukkende vilkårene vedrørende arealdriften, som træder i kraft ved meddelelse af miljøgodkendelsen. Vilkaerne vedrørende staldanlæg og dyrehold træder i kraft ved iværksættelse af etape b.

Det følger af Husdyrbrugslovens § 33, at hvis en meddelt miljøgodkendelse ikke har været udnyttet – helt eller delvist – i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år. Såfremt en evt. produktionsnedgang skyldes usædvanlige forhold af kortere varighed, eks. sygdomsudbrud eller konflikter på arbejdsmarkedet, kan fristen forlænges efter konkret vurdering. Det påhviler driftsherren at informere kommunen, såfremt sådanne forhold opstår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøgodkendelsen.

1. Udvidelsen skal fra meddelelse af miljøgodkendelsen gennemføres efter følgende plan:

- **Etape a:** Umiddelbart efter godkendelsen påbegyndes brugen af arealerne.
- **Etape b:** Indenfor 4 år fra godkendelsens meddelelse påbegyndes byggeri af staldanlægget og indsættelse af grise. Når det nye staldanlæg er taget i brug, nedlægges dyreholdet i de eksisterende stalde. Projektet skal færdiggøres i et rimeligt tempo og være afsluttet senest 1 år efter etape b er iværksat.

2.4 RETSBESKYTTELSE

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne godkendelse.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog i visse tilfælde ændres efter reglerne i Husdyrlovens § 40 stk. 2-3.

Denne godkendelse er meddelt i henhold til Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelser og er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på nedenstående vilkår. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt eksempelvis spildevandstilladelse til bortledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, byggetilladelser, brandloven mv.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2022.

3 INDRETNING, BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 INDRETNING, UDFORMNING OG BELIGGENHED

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der opføres to nye staldbygninger med et grundplan på hver ca. 3.500 m² inklusiv en overdækket løbegård med fast bund og afløb til gyllebeholder. Desuden opføres en servicebygning med et areal på ca. 860 m².

Ved de nye staldbygninger etableres to nye gyllebeholdere på hver 3.000 m³ samt en møddingsplads på 400 m². Ved det eksisterende staldanlæg er der en gyllebeholder på 1.640 m³.

Tabel 1. Udformning, materialevalg mv. for ejendommens produktionsanlæg.

Stald (nr. / anvendelse)	Opført (sidste renovering)	Grundplan	Bygnings- højde til kip	Tag- hæld- ning	Bygningsmateria- ler/farver	Anvendelse/ bemærkninger
1. Eks. stald	1972 (1992)	900 m ²	Ca. 8 m	Ca. 20°		Dyreholdet nedlægges. Anvendes fremover til foderopbevaring
2. Ny slagtesvi- nestald	Ny	102 x 34 m = 3.468 m ²	Ca. 8,5 m	Ca. 20°	Vægge: mørke betonelementer. Tagbeklædning: naturgrå eternit	Inkl. overdækket løbegård med fast bund
3. Ny slagtesvi- nestald	Ny	102 x 34 m = 3.468 m ²	Ca. 8,5 m	Ca. 20°	Vægge: mørke betonelementer. Tagbeklædning: naturgrå eternit	Inkl. overdækket løbegård med fast bund
4. Servicebyg- ning	Ny	20 x 43 = 860 m ²	Ca. 8,5 m	Ca. 20°	Vægge: mørke betonelementer. Tagbeklædning: naturgrå eternit	

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

De planlagte udvidelser bliver opført ca. 400 m nord for den eksisterende ejendom på Koldingvej 41. Trods mængden af bygninger væk fra de eksisterende bygninger, vurderer kommunen, at det nye anlæg vil fremstå som en samlet helhed i kraft af beliggenhed, materiale- og farvevalg samt byggeform jf. afsnit 3.3 om landskabelige forhold.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for placering og udformning:

2. Udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i ansøgningsmaterialet med ensartede taghældninger og mørke og naturlige farver på facader og tag jf. tabel 1.

3.2 PLACERING AF ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generelle afstandskrav

Husdyrbruget ligger i landzone i en afstand på ca. 500 m nord for nærmeste nabo uden landbrugspligt. Nærmeste nabo ligger ca. 430 m øst for det nye staldanlæg, og ejendommen har landbrugspligt. Nærmeste byzone er Lunderskov, ca. 100 m syd for de eksisterende bygninger på Koldingvej 41 og ca. 500 m syd for det nye anlæg. Lunderskov er samtidig nærmeste samlede bebyggelse.

Tabel 2. Afstandskrav og korteste afstand til en række anlæg fra det nye staldanlæg

	Afstandskrav (m)	Målte afstande fra nye anlæg (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	Ca. 560 m
Almene vandforsyningsanlæg	50	Ca. 840 m (Lunderskov Vandværk)
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	Ca. 12
Offentlig vej og privat fællesvej	15	Ca. 500 m til offentlig vej
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 25
Beboelse på samme ejendom	15	Ca. 490 (fra nye staldanlæg til beboelse på Koldingvej 41)
Naboskel	30	Ca. 15 (ift. servicebygningen)
Nabobeboelse uden landbrugspligt (Koldingvej 39, 6640 Lunderskov)	50	Ca. 500 m
Nærmeste nabo med landbrugspligt (Koldingvej 43, 6600 Vejen)		Ca. 430 m

Dispensation for afstandskrav til naboskel

Der søges dispensation for afstandskrav til naboskel nord for det nye staldanlæg. Bygningerne placeres som ansøgt for at optimere markdriften, samtidig med at staldene flyttes så langt væk fra byen og nabobeboelser som muligt.

Gyllebeholderne placeres nord for det nye staldanlæg men i tilknytning til det nye anlæg. Det berørte skel, hvortil der søges dispensation, er åben mark, og gyllebeholderne vil derfor ikke være til nogen umiddelbar gene for den berørte nabo. Denne har erklæret sig indforstået med den ønskede placering af gyllebeholderne.

Der søges således om dispensation fra afstandskrav på 30 m til naboskel vedrørende gyllebeholderne, idet placeringen betyder, at lagrene kommer så langt væk fra Lunderskov som muligt samt at beholderne visuelt vil være skjult bag bygningerne.

Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger m.v.

Bygningerne ligger udenfor udpegningen *naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser*. Nærmeste område, Dollerup Sø, ligger ca. 950 m syd for ejendommen. Samme område er desuden udlagt som værdifulde landskaber.

Der er registreret beskyttede jord- og stendiger mellem følgende mark nr. 6-0 og 1-0 samt 1-0 og 7-0. Desuden er der registreret et *beskyttet sten- og jorddige* nord for det nye staldanlæg op mod mark 12-0, beliggende i Vejen Kommune. Der ændres ikke på tilstanden af sten- og jorddi-

ger. Møddingspladsen samt de to gyllebeholdere vil blive placeret ca. 9 m fra det *beskyttede sten- og jorddige*. En del af udbringningsarealerne afgrænses ligeledes af beskyttede sten- og jorddiger.

Bygningerne ligger udenfor udpegningerne *strandbeskyttelses- og klitfredningslinien*. Bygningerne og alle arealerne ligger udenfor *kystnærhedszonen*. Der er ikke nogen af bygningerne, der ligger inden for *skov-, sø- og åbeskyttelseslinie*. Nærmeste beskyttelseslinie (skovbyggelinie) ligger ca. 1100 m vest for ejendommen.

Det eksisterende anlæg og det nye anlæg er begge beliggende i et eksisterende *skovrejsningsområde*. Arealerne nord for det nye anlæg, og dermed i Vejen Kommune, er udlagt til råstofområde. Nord for anlægget ligger et udpeget vindmølleområde, hvilket betyder, at anlægget er beliggende i en konsekvensområde for vindmøllestøj.

Bygninger eller gyllebeholdere ligger udenfor *lavbundsarealer*. Nærmeste lavbundsareal ligger ca. 580 meter vest for ejendommen, i Vejen Kommune.

Der er ca. 2,6 km til nærmeste udpegede *§ 7-areal i henhold til Husdyrloven*, som er et hejde/overdrev uden for Natura 2000-område, beliggende øst for Lunderskov i forbindelse med Åkær å. Der er ingen arealer indenfor *Natura 2000*. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er EF-habitatområde nr. 80, Kongeå, som ligger ca. 6,6 km syd-vest for anlægget. Nærmeste *§ 3 beskyttede naturareal* er et eng-område, beliggende ca. 150 m vest for anlægget.

Området i Vejen Kommune umiddelbart nord for staldanlægget er i Råstofplanen udpeget som graveområde.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det eksisterende og ansøgte anlæg ligger udenfor beskyttede områder, udpegninger og diverse beskyttelseslinier, og det vurderes, at fredninger og udpegninger som helhed ikke vil påvirkes som følge af det ansøgte projekt.

Dispensation

Der er ansøgt om dispensation for afstandskrav til naboskel fra gyllebeholderen, som placeres ca. 15 m fra naboskel mod matrikel nr. 10b og 11a, Gejsing by, Andst. Markerne mod nord er forpagtede arealer. Gyllebeholderens placering er valgt ud fra hensynet til markdriften samt nabohensyn.

Naboen, som ejer begge de berørte matrikler, har ved underskrift erklæret sig indforstået med en placering af gyllebeholderne tættere på naboskel end afstandskravet foreskriver i husdyrloven. De øvrige afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrloven er overholdt.

Det vurderes ligeledes, at den bedste placering i forhold til byen er fundet, og kommunen har derfor valgt at dispensere fra afstandskravene til naboskel under forudsætning af nedenstående vilkår.

Det nye staldanlæg med gyllebeholdere og møddingsplads ligger meget tæt på beskyttede sten- og jorddiger med en afstand på ca. 9 m. De beskyttede sten- og jorddiger må ikke ødelægges eller i øvrigt beskadiges, hverken under anlægsarbejdet eller under daglig drift af ejendommen. Der er derfor stillet vilkår til fastholdelse af placeringen af gyllebeholdere og møddingsplads. Det er vurderet, at de beskyttede sten- og jorddiger, som grænser op til udbringningsarealerne, ikke berøres af den forestående udvidelse af produktionen.

Kolding Kommune har hørt Vejen Kommune og Region Syddanmark om placeringen af staldanlægget i forhold til råstofudpegningen på arealerne nord for det nye staldanlæg.

Vejen Kommune udtaler:

"Området nord for det planlagte staldbyggeri ligger i Vejen Kommune og er i råstofplanen udpeget som graveområde. Inden for graveområder må der ikke ske arealanvendelse, der kan hindre udnyttelsen af råstofforekomsten, jf. retningslinje 4.2.1.

Der er endnu ikke givet tilladelse til råstofindvinding i området. Der er heller ingen, der har søgt.

I en tilladelse til råstofindvinding sætter vi normalt vilkår om, at der ikke må graves tættere på skel end 5 m og ikke tættere på bygninger end 25 m. Det betyder, at en bygning/gyllebeholder kun 12 m fra skel på naboarealet kan begrænse mulighederne for råstofindvinding med 8 m. I det konkrete tilfælde vil bækken i skel formentlig medføre, at der ikke må graves tættere på bækken og dermed skel end 10 m. De 8 m reduceres dermed til 3 m.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at placering af en bygning 12 m fra skel kun i meget begrænset omfang vil begrænse mulighederne for råstofindvinding i det konkrete tilfælde. Det vil formentlig kun dreje sig om en ca. 3 m bred bræmme langs skel, desuden har Vejen Kommune ikke kendskab til konkrete planer om råstofindvinding i området."

Region Syddanmark udtaler:

"Den relevante bestemmelse i råstofplan 2008 er: 4.2.1 første helsætning.

"I graveområderne må der ikke uden regionens tilladelse ske ny arealanvendelse der hindrer udnyttelse af råstofforekomsterne."

Byggeriet placeres 12 m fra skel, og dermed også 12 m fra et udpeget graveområde. Byggeriet er derfor ikke omfattet af den citerede bestemmelse i råstofplanen. På den baggrund har Region Syddanmark ingen bemærkninger."

Kolding Kommune vurderer, at beliggenheden af bedriftens staldanlæg, gyllebeholdere samt møddingsplads ikke giver anledning til, at der opstår forurening eller væsentlige gener, samt at placeringen af anlægget ikke har indflydelse på råstofudpegningen i Vejen Kommune.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for placering af anlæg:

- 3.** Gyllebeholderne skal placeres minimum 15 m fra naboskel mod matrikel nr. 10b og 11a, Gejsing by, Andst.
- 4.** Møddingspladsen og gyllebeholder skal placeres minimum 9 m fra det beskyttede sten- og jorddige mellem matr. nr. 16a og 16f Nagbøl by, Skanderup.
- 5.** De beskyttede sten- og jorddiger må ikke beskadiges eller fjernes, hverken ved anlægsarbejde eller ved daglig drift.

3.3 LANDSKABSMÆSSIGE FORHOLD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det eksisterende husdyrbrug på Koldingvej 41 er beliggende i landzone men med kun ca. 60 m fra nærmeste staldanlæg til byzonen i Lunderskov. Ved en ændring eller udvidelse af et husdyr-

brug beliggende under 300 m fra byzone skal risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Den eksisterende produktion giver allerede med den nuværende produktion anledning til periodevise gener for de nærmeste naboer. Det vil derfor ikke være hensigtsmæssigt at bibeholde produktionen i det eksisterende anlæg. Produktionen vil derfor blive flyttet til et nyt staldanlæg ca. 400 m nord for det eksisterende staldanlæg, hvorefter husdyrproduktionen i det eksisterende anlæg nedlægges.

Den ansøgte produktion på 10.300 slagtesvin medfører en lugt, der med Ny beregningsmodel giver en geneafstand på 561 meter til byzone. Denne korrigeres til 533 meter, da stalden ligger nord for byzoner, og dermed kan lugtmissionen reduceres med 5 % jf. vejledningen. Den væggede gennemsnitsafstand for lugtgener til byzone er beregnet til 574 m.

De eksisterende produktionsbygninger ligger i en afstand på ca. 60 meter fra byzonen. Dermed vil en udvidelse i tilknytning til de eksisterende stalde ikke være mulig alene på grund af lugt. Luftrensning for at reducere lugt er ikke mulig i naturligt ventilerede stalde. Endvidere er der ingen teknologier, der kan reducere lugten med ca. 87 %, hvilket ville være nødvendigt, hvis niveauet på ca. 8.000 OU/sek skulle overholdes. 8.000 OU/sek fra slagtesvin giver en geneafstand på 100 meter. Derfor er en udflytning af anlæggene helt nødvendig.

Den valgte placering er fundet under hensyntagen til, at geneafstanden til byzonen skal overholdes, og at de projekterede produktionsbygninger ligger i et område, der er udpeget til jordbrugsområde og dermed ikke virker mod kommuneplanen. Det ansøgte anlæg kan ikke flyttes til arealerne nord for kommunegrænsen, da arealerne ikke ejes men forpagtes. Desuden er dette område udlagt til råstofområde, hvor der ikke må bygges.

Byggeriet vil blive opført i mørke og naturlige farver. Der anlægges beplantning på syd- og østsiden af det nye staldanlæg. Der er eksisterende læhegn vest og nord for staldanlægget bestående af et beskyttet sten- og jorddige.

Af hensyn til sammenhæng i beplantningen, rationalitet i arbejdsudførelsen samt herunder også den efterfølgende plejeindsats mht. udtynding mv. vil beplantningen blive foretaget i et samlet planteprojekt senest 1 år efter opførelsen af anlægget.

Ejendommen ligger uden for de områder, som er udpeget som værdifulde landskaber i Kommuneplan 2010-2021. Mange markskel er markeret med levende hegn og beskyttede jord- og stendiger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udvidelser i og omkring det eksisterende anlæg på Koldingvej 41 er udelukket på grund af afstand til byzone, da lugtgener fra produktionen ikke kan reduceres tilstrækkeligt til at overholde lugtgenekriterierne. En udflytning af produktionsanlægget er derfor nødvendig.

Det er altid problematisk at placere nye store anlæg i det åbne land, men i det konkrete tilfælde er det Kolding Kommunes vurdering, at der er taget de nødvendige hensyn til naboer og landskabelige interesser.

Kolding Kommunes Planafdeling har udtalt følgende om etableringen af et nyt staldanlæg ca. 400 m nord for det eksisterende anlæg:

Planloven har til formål at hindre spredt byvækst, hvorfor nye landbrugsbygninger som hovedregel skal placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. I den konkrete sag flyttes alle land-

brugsbygningerne dog ud og er vurderet at have karakter som en ny samlet enhed. Arealet er ikke udpeget som kulturmiljø i kommuneplanen.

Den konkrete placering er ca. 400 meter fra de eksisterende driftsbygninger og 600 meter fra de nærmeste boliger i Lunderskov. De omkringliggende boliger i Lunderskov og i det åbne land er skærmet af beplantning, der til en vis udstrækning vil mindske udsigten til de nye landbrugsbygninger. Placeringen af landbrugsbygningerne er tillige lidt lavere end det omgivende terræn og 2-6 meter lavere end Koldingvej, hvorved de vil fremstå mindre dominerende.

Bygningernes synlighed og dominans i landskabet bør være mindst mulig. Bygningshøjden er knap 8,5 meter, hvilket vurderes at være fornuftigt i forhold til bygningernes øvrige dimensioner. De nye landbrugsbygninger skal opføres i mørke og naturlige farver. Det bør være en betingelse at der er tale om en afdæmpet og jordfarvet rød farve på facaderne. Desuden er der planlagt beplantning omkring det nye produktionsanlæg, der med tiden vil sløre bygningerne i forhold til det omgivende landskab.

I det vestlige skel findes beskyttet dige, der skal beskyttes efter museumslovens kapitel 8a. Digtets tilstand må ikke ændres, hvorfor der i byggeperioden skal udvises særlig omhu. Bygninger bør ikke placeres nærmere diget end 5 meter.

Kommunen har vurderet alternative placeringer (jf. afsnit 10.1). Der er ikke fundet alternative placeringer, som kan give anledning til en ændring af projektet. Behovet for en etablering af produktionsanlægget ca. 400 m nord for det eksisterende anlæg er derfor velbegrundet, og bygningerne er nødvendige for driften af husdyrbruget.

Det vurderes, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre på området, da der etableres afskærmende bevoksning omkring produktionsanlægget ligesom staldanlægget opføres i nogle dæmpede farver. Ejendommen fremtræder som en ny samlet enhed i landskabet, og det vurderes, at etableringen ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Tilpasningerne af staldanlægget til beliggenheden i det åbne land fastholdes ved vilkår 2 og 6. Der er desuden indsat vilkår ved ophør af bedriften, som sikrer, at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af de landskabelige hensyn.

Kolding Kommune vurderer derfor, at den ønskede placering ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt natur- og miljømæssige værdier i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for landskabshensyn:

6. Afskærmende beplantning omkring det nye produktionsanlæg skal etableres senest 1 år efter opførelse i henhold til beplantningsplanen (jf. bilag 3).

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Produktionen ønskes ændret fra de nuværende 89,5 DE svin til 337 DE svin svarende til 10.300 økologiske slagtesvin (15-110 kg).

Tabel 3: Husdyrholdets størrelse, fordeling, og staldindretning

Stald (nr./anvendelse)	Antal årsdyr	Vægtgrænser	DE	Stipladser	Staldsystem
1. Eks. slagtesvinestald	0		0	0	Ingen dyr fremover i staldanlægget
2. Ny slagtesvinestald	5.150	15-110 kg	168,5	1.485	Delvist spaltegulv
3. Ny slagtesvinestald	5.150	15-110 kg	168,5	1.485	Delvist spaltegulv

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er ansøgt om en ændring fra konventionel svineproduktion til en økologisk produktionsform. Den fremtidige produktion finder sted i et helt nyt staldanlæg, og produktionen i de eksisterende bygninger nedlægges. Produktionen skal opfylde de BAT-krav, emissioner mv. som er mulige for økologisk slagtesvineproduktion.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for husdyrhold og staldindretning:

7. Husdyrbruget tillades drevet med et årligt dyrehold på maksimalt 337 DE, bestående af 10.300 slagtesvin (15-110 kg).

8. Staldsystemet og det tilhørende dyrehold for hvert staldafsnit skal være i overensstemmelse med angivelserne i tabel 3 i afsnit 4.1. Ændringer i forhold til dette kan godkendes af kommunen, såfremt beregninger viser, at lugtgener og ammoniakemissionerne ikke forøges.

9. Husdyrproduktionen skal nedlægges i det eksisterende anlæg, når der indsættes slagtesvin i de nye staldanlæg.

4.2 STALDANLÆG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nye slagtesvinestalde (udflyttede anlæg)

De nye slagtesvinestalde indrettes med delvist spaltegulv (50-75 % fast gulv). Staldene etableres med naturlig ventilation, som medfører en lavere indetemperatur end i traditionelle slagtesvinestalde og dermed lavere fordampning.

Tilknyttet de to staldanlæg etableres en udendørs løbegård med fast bund samt spalter. Løbegården har afløb til gyllebeholder.

Inde i staldanlægget er fordelingen af gulvarealet etableret ud fra, at der er 1,3 m²/gris, hvoraf halvdelen af gulvet er spaltegulv, og den anden halvdel er fast gulv. Udenfor i løbegården har grisen 1 m², hvoraf halvdelen er fast gulv og den anden halvdel er spaltegulv. Hver stald indrettes med 1.485 stipladser.

Indretning af indendørs stiareal

Spaltegulvet er et betonspaltegulv med bjælkebredder på 70-90 mm og en spalteåbning på 20 mm. Da spaltegulvet er hævet, vil det være meget begrænsede mængder halm, der kommer på spaltegulvet, hvorved der ikke er behov for større spalteåbninger.

Det faste gulv er indvendigt sænket ca. 20 cm under spalteoverkant med åbning ind til gødningskanalen, hvilket giver mulighed for at skrabe evt. gødning og fugtig halm ind i gødningskanalen.

En del af det faste gulv er overdækket. Dette svarer til et overdækket areal på 0,2 m² pr. gris, hvilket giver mulighed for, at alle grise kan ligge under overdækningen på indsættelsestidspunktet. Da bygningen er isoleret, vurderes det, at der ikke senere i grisenes vækstperiode vil være behov for, at de alle kan ligge under overdækningen samtidigt. Overdækningen er placeret langs ydervæg, hvilket letter opsyn og sikrer en god luftbevægelse samtidig med, at der er et trækfrit miljø under overdækningen. Overdækningen er vandret og placeret 1 m over gulvet med 10 cm nedadbukket forkant. Overdækningen er tredelt og regulerbar i vandret retning.

Halmtildeling sker manuelt eller ved hjælp af en automatisk strømaskine. Dataindsamling fra igangværende producenter viser, at denne stitype har et lavt halmforbrug. Det antages, at halmforbruget vil være 10 – 15 kg pr. produceret gris.

Indretning af udendørs løbegård

Spaltegulvet er fordelt og placeret mellem ydervæg og frontvæg. Erfaringer viser, at spaltegulv placeret langs stiadskillelser (og fast gulv i midten af det udendørs areal) er med til at lette renholdelsen.

Vandtildeling:

Der er drikkekopper, og disse er frostsikret ved hjælp af en varmepatron og vandcirkulation.

Overbrusning og inventar:

Overbrusning er placeret i udearealet for køling og regulering af gødeadfærden. Inventaret er lukket i 1 meters højde, dog undtaget:- den del, som vender mod det fri – minimum fra 60 cm over gulv.- for at motivere til gødningsafsætning i det udendørs stiareal er inventaret åbent helt til gulv over begge gødningskanaler mellem hver anden sti.

Der er salonlåger i åbningen til det fri for at begrænse risikoen for træk i stiens indendørsareal. Passagen skal have en fri bredde på 70 cm for at sikre, at to grise ikke kan komme i klemme i åbningen.

Servicebygning

Bygningen kommer til at rumme toilet og bad, frokoststue mm. Sanitært spildevand afledes til samletank. Der etableres fodersiloer i bygningen med afløb til gyllebeholder.

Gyllebeholdere

Der opføres 2 nye gylletanke på hver 3.000 m³. Gyllebeholderne bliver med naturligt flydelag. Gyllebeholderne tømmes med sugekran, så der anlægges ingen påfyldningsplads.

Møddingsplads

Der etableres en møddingsplads på ca. 400 m² placeret vest for de nye stalde med en opbevaringskapacitet på 1.450 tons, der bruges til opbevaring af fast gødning. Der er afløb til gyllebeholder. Møddingspladsen vil også blive benyttet som vaskeplads.

Eksisterende slagtesvinestald på Koldingvej 41

Husdyrproduktionen i den eksisterende stald nedlægges. Der vil fremover kunne blive opbevaret foder i bygningen.

Gyllebeholder

Eksisterende gyllebeholder fra 1991 på 1.640 m³. Gyllebeholderen er med flydelag. Beholderen er beholderkontrolleret i 2011. Gyllebeholderen tømmes med sugekran, og der er ingen påfyldningsplads.

Kornhal og maskinhus

Der foretages ikke ændringer i disse bygninger.

Generelt

Ansøger har valgt at benytte en delvist spaltegulv. Da økologiske grise skal have adgang til et udeareal, er staldene naturligt ventilerede.

Da ammoniakfordampningen er afhængig af gødningstemperatur samt gødeadfærd, forventes det, at ammoniakfordampningen fra stalden ved økologisk drift vil være på niveau med en traditionel slagtesvinestald til konventionel produktion. Der er ikke et generelt ammoniakreduktionskrav til økologisk svineproduktion, og brugen af teknikker til reduktion af ammoniak er begrænset.

For den økologiske slagtesvineproduktion fastsættes ingen generel ammoniakreduktionskrav, og den aktuelt beregnede emission fra stald og lager total er på 4.151 kg N pr. år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Den samlede ammoniakfordampningen fra anlægget (stald og lager) er beregnet til 4.151 kg N pr. år.

Økologisk slagtesvineproduktion i den valgte staldtype er en ny produktionsform i Danmark. Det er således ikke muligt at vælge staldsystemet i det digitale ansøgningsskema. Kommunen vurderer, at staldsystemet, der er valgt i det digitale ansøgningssystem "delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv" er det staldsystem, der stemmer bedst overens med det aktuelle staldsystem.

Kommunen vurderer endvidere, at der ikke kan forventes flere lugtgener eller større ammoniakfordampning fra det faktuelle staldsystem end fra "delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv". Såfremt der kommer ny viden/dokumentation om det faktuelle staldsystem, vil kommunen inddrage denne i forbindelse med revurderingen af miljøgodkendelsen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for staldanlæg:

10. De nye slagtesvinestalde inklusiv løbegårde skal etableres med delvist spaltegulv, hvorved ammoniakemissionskravet vurderes overholdt.

4.3 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det eksisterende staldanlæg er med mekanisk ventilation. Produktionen nedlægges i denne stald. De nye staldanlæg bliver med naturlig ventilation, hvorved der ikke længere er et energiforbrug til ventilation.

Ventilationen er baseret på styret naturlig ventilation med gardiner. Den åbne kip er overdækket og regulerbar. For at sikre et tilstrækkeligt luftskifte også på vindstille dage skal åbningsarealet i ydervæggene være tilstrækkeligt stort, svarende til en afstand mellem overkant ydermur og tag på 23 cm. Med denne afstand mellem ydermur og tag vil vægventiler være den bedste løsning. Tilsvarende skal den regulerbare overdækkede kip have en bredde på 45 cm for at sikre et tilstrækkeligt areal til luftafkast. Ved naturlig ventilation afhænger de nødvendige åbningsarealer hovedsagligt af drivhøjde, belægningsgrad og ventilationsåbningernes udformning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

De nye stalde etableres med naturlig ventilation, og der vil derfor ikke være strømforbrug eller forekomme støj.

Kommunen vurderer, at BAT er opfyldt for ventilation, herunder støj, lugt og energiforbrug, samt at ventilationen ikke giver anledning til væsentlige gener for de omkringboende under overholdelse af de stillede vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for ventilation:

11. Der skal være naturlig ventilation i alle staldbygningerne, der anvendes til produktionen.

4.4 FODRING OG FODEROPBEVARING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift og ansøgt drift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normalt.

Fodertildelingen vil være optimeret efter, at der skal indkøbes mindst muligt foder, da økologisk foder er dyrt. Dette skyldes bl.a., at der ikke må anvendes syntetiske aminosyrer i økologisk foder.

Indkøbt foder opbevares i de nye fodersiloer i servicebygningen. Den del af servicebygningen, som rummer fodersiloerne har fast bund med afløb til gyllebeholder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at opbevaringen og håndteringen af foder ikke vil medføre en væsentlige øget påvirkning af omgivelserne.

For økologisk slagtesvineproduktion må der ikke anvendes syntetiske aminosyrer i økologisk foder. Fodertildelingen vil være optimeret efter, at der skal indkøbes mindst muligt foder. Kommunen vurderer, at BAT i forbindelse med fodring vil være opfyldt ud fra management jf. afsnit 8.

4.5 ENERGI- OG VANDFORBRUG SAMT BESPARENDE FORANSTALTNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil efter udvidelse af bedriften være følgende forbrug af energi og vand:

	Nudrift	Ansøgt drift
El til belysning, foderblanding og udfodring, gyllepumpning og ventilation	80.000 kWh	80.000 kWh
Dieselolie	33 tons	36 tons
Drikkevand	6.000 m ³	7.500 m ³
Vaskevand til stalde og maskiner	70 m ³	260 m ³

Elforbruget i nudrift og i ansøgt drift forventes at være det samme, idet den gamle stald med mekanisk ventilation erstattes af den nye stald med naturlig ventilation. Elforbrug til ventilation har udgjort hovedparten af strømforbruget i nudrift.

I ansøgt drift vil der være et større strømforbrug til belysning, foderblanding og udfodring samt gyllepumpning. På trods af et øget strømforbrug til flere af posterne forventes det samlede forbrug at forblive uændret, da ventilationsanlægget har været meget strømkrævende. Der vil fremadrettet ikke være fyringsolieforbrug, da stalde er naturlig ventileret.

Der installeres lyssensorer i de nye stalde. Udendørs belysning ved det nye anlæg etableres ligeledes med bevægelsessensorer.

Vandforsyning sker fra Lunderskov Vandværk. Vandbesparelse opnås ved at anvende drikkeventiler, der sidder over fodertruget. Det forventes, at en del af drikkevandsforbruget erstattes af valle, og derfor stiger forbruget af vand kun begrænset. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Stierne bliver iblødsat før vask, hvilket reducerer mængden af vand til rengøring. Vandforbruget bliver årligt registreret gennem regnskab.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt niveau i forhold til bedriftens produktion, ligesom der er foretaget diverse energi- og vandbesparende tiltag for at sænke forbruget yderligere. Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset med hensyn til energi- og vandforbrug.

4.6 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND OG OVERFLADEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Stuehuset på Koldingvej 41 afleder sanitært spildevand via septiktank til mergelgrav. Septiktanken tømmes én gang årligt via den kommunale tømningssordning. Sanitært spildevand fra ser-

vicebygningen ved de nye driftsbygninger skal ledes til en 4 m³ samletank, som tømmes af slamsuger.

Ved de eksisterende bygninger ledes tagvand og vand fra befæstet areal, hvor der ikke forekommer husdyrgødning, til mergelgrav syd-øst for ejendommen. Tagvand og overfladevand fra befæstede arealer ved det nye byggeri ledes til forsinkelsesbassin/grøft, hvorefter det ledes i dræn.

Afløb ved den nye møddingsplads ledes til gyllebeholder. Afløbet fra vaskepladsen ved den eksisterende gyllebeholder ledes til fortank og videre til den eksisterende gyllebeholder.

Vaskevand fra vask af staldanlæg stiger fra 70 m³ i nudrift til 260 m³ og tilledes gyllebeholder. Mængden af spildevand tilledt gyllebeholderen er medregnet i kapacitetsberegningen for opbevaringskapaciteten.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Spildevandstilladelsen til etablering af samletank fra servicebygningen er ikke omfattet af denne miljøgodkendelse men skal søges sammen med byggetilladelsen til anlægget.

Afledning af tagvand og overfladevand fra befæstede arealer samt etablering af forsinkelsesbassin/grøft forudsætter ligeledes tilladelse i henhold til spildevandsbekendtgørelsen og vandløbsloven, og desuden forudsætter forsinkelsesbassinet tilladelse efter planloven. Der skal i forbindelse med byggeansøgningen indsendes konkret beskrivelse af, hvordan regnvandet planlægges afledt.

Kolding Kommune vurderer, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis, og der stilles ikke yderligere vilkår.

4.7 AFFALD, RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 4. Opbevaring og håndtering af affald og råvarer

Affaldstype	Opbevaring	Mængde / år	Bortskaffelse
Brændbart/genbrugeligt affald incl. dunke og medicinflasker	Container ved Gejsingvej 30	ca. 5200 liter (400 liter container/4. uge)	Afhentes af HCS A/S Transport & Spedition
Affald til genbrug	Maskinhal	200 kg	
Kanyler og skalpeller	Kanylebokse	0,5 kg	Afhentes af Motas I/S
Spildolie	Maskinhal	400 liter	Dansk Olie Genbrug A/S
Døde dyr	Kadaverkappe/plast ved eksisterende gylletank	Ca. 200 stk.	Afhentes af DAKA med dags varsel og efter behov

Brændbart/genbrugeligt affald sorteres i brændbart, pap, olie, sprayflasker, medicinflasker, jern, træ og andet til genbrug. Døde dyr placeres på spalter hævet fra jorden og med luftcirkulation under eller afdækkes med presenning med fast beslag og placeres ved den eksisterende gylletank i nærheden af beboelsen på Koldingvej 41, således at de ikke kan ses fra vejen.

Bedriften drives økologisk, og der opbevares og håndteres derfor ikke kemikalier og pesticider på ejendommen.

Der er 2 overjordiske olietanke på ejendommen. Begge olietanke er på 2.600 liter fra 2008. De er placeret i maskinhallen på fast gulv uden afløb. Påfyldning af dieselolie foregår i maskinhuset på fast gulv.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Affaldet skal sorteres, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald og farligt affald i Kolding Kommune. Kommunen vurderer, at sortering, opbevaring og bortskaffelse i henhold til tabellen er i overensstemmelse med regulativer og bekendtgørelse.

Kommunen vurderer, at olietankene er placeret, så der i tilfælde af uheld ikke vil være en væsentlig risiko for, at olien kan løbe direkte ud og udgøre en forureningsfare. Der forefindes ikke kemikalier på ejendommen. Kommunen vurderer, at opbevaring og håndtering af hjælpepestoffer sker forsvarligt under overholdelse af de stillede vilkår.

På den baggrund vurderer kommunen, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for affald, råvarer og hjælpepestoffer:

12. Tankning af diesel skal foregå på plads med fast og for diesel uigennemtrængeligt underlag, enten med afløb til opsamlingsbeholder eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning.

13. Ved evt. spild ved olietanke skal spildet opsuges og evt. forurenede jord bortskaffes til godkendt modtager. Kattegrus eller andet sugende materiale skal være let tilgængeligt ved olietanken.

4.8 DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det vurderes, at de væsentligste risici er påkørsel af olietanke, påfyldning af diesel og pumpning af gylle.

Olietankene er placeret på fast gulv med afløb, og de er placeret, så risikoen for påkørsel er minimal. Påfyldning af diesel overvåges, og efter pumpning bliver strømmen afbrudt. Evt. oliespild vil blive opsamlet med sand/savsmuld.

Pumpning af gylle overvåges. Der bruges gyllevogne med sugekran, hvilket minimerer risikoen for spild ved pumpning.

Der udarbejdes beredskabsplan for bedriften. Medarbejdere er instrueret i at tilkalde Miljøvagten (112) i tilfælde af uheld.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at det med ovenstående praksis vil være muligt at forholde sig til samt modvirke de eventuelle driftsforstyrrelser, uheld og risici, der typisk vil kunne opstå på en ejendom af denne type og størrelse. Desuden vil der blive udarbejdet en beredskabsplan, når de nye anlæg tages i brug.

Kolding Kommune fastholder krav til beredskabsplan ved vilkår og vurderer dermed, at ejendommen forholder sig til kritiske situationer samt forebyggelse af uheld.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for driftsforstyrrelser eller uheld:

14. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen via alarm 112. Efterfølgende skal Landbrugsafdelingen i Kolding Kommune kontaktes.

15. Hvis der sker uheld på ejendommen, skal der senest 1 uge efter uheldet sendes en redegørelse til Kolding Kommune, Landbrugsafdelingen. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af uheldet, samt en beskrivelse af hvordan virksomheden vil forebygge lignende uheld.

16. Der skal foreligge en beredskabsplan for ejendommen senest ved ibrugtagning af de nye anlæg, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Denne beredskabsplan skal vedligeholdes, så oplysningerne i den altid er opdaterede.

17. Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret en kopi af beredskabsplanen på et for medarbejderne forståeligt sprog.

5 GØDNINGSPRODUKTION, -HÅNDTERING OG ANVENDELSE

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER – ANVENDELSE PÅ AREALER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrgødning fra virksomheden forekommer i form af flydende husdyrgødning/gylle og strøelse til slagtesvinene. Strøelsen opbevares på møddingspladsen syd for de nye staldbygninger.

På ejendommen på Koldingvej 41 produceres 337 DE, og der tilføres 481 DE husdyrgødning i form af svinegylle fra anden ejet ejendom med samme CVR-nr. (Gejsingvej 30) beliggende i Vejen Kommune. Der afsættes gylle til 3 gødningsaftaler samt biogas-anlægget LINKO GAS på i alt 396 DE/år. Samlet antal DE, der udbringes på bedriftens ejede og forpagtede arealer, er således 422 DE.

Oversigt over anvendelse af DE	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Ansøgte antal DE for anlægget (Koldingvej 41)	38.167	7.032	337
DE fra anden ejet ejendom (samme CVR-nr., Gejsingvej 30)	44.100	10.684	481
Sum af DE på bedriften i alt			818
Afsat til tredjemand			
Svinegylle til 3 forskellige gyllemodtagere	20.617	4.440	205
LINKO GAS	19.209	4.137	191
Til udspredning på ejede og forpagtede arealer	42.238	9.141	396

Kravet til harmoniareal (udbringningsareal) ved den pågældende driftstype er 1,4 DE pr. ha på ejede og forpagtede arealer og 1,40 DE pr. ha på aftalearealer.

De ejede arealer under samme CVR-nr. udgør i alt 213 ha, hvoraf de 193 ha benyttes til udspredning af husdyrgødning. Til ejendommen hører 9 forpagtninger på samlet ca. 109 ha. Der er således i alt 302 ha ejede og forpagtede arealer til modtagelse af 422 DE. Harmonikravet er dermed opfyldt.

Der er tre gylleaftaler på i alt 167 ha, som modtager i alt 205 DE svinegylle. De resterende 191 DE afsættes til LINKO GAS i Lintrup.

Der ønskes en mulighed for en øget afsætning af husdyrgødning til biogasanlæg end i ansøgte scenarie, da der er lavet en rammeaftale om overførsel af op til 400 DE til biogasanlægget. Der vil dermed ikke skulle afsættes DE til gylleaftaler ved fuld anvendelse af biogas-rammen.

Der ønskes mulighed for en modtagelse af op til 120 DE gylle mod at der afsættes tilsvarende 120 DE gylle. Ejendommen Østergård I/S, Rovedvej 4, 6600 Vejen, hvortil der ønskes udveksling af gylle, er godkendt efter husdyrloven, og arealerne er dermed godkendt til modtagelse af husdyrgødning.

BAT-niveau for fosfor

Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier til fastsættelse af fosforindholdet pr. DE ab lager kan ikke anvendes ved økologiske besætninger men udelukkende ved konventionelle. Øko-

logiske besætninger er ofte mere begrænsede i deres valg af fodermidler og tilsætningsstoffer (bl.a. fytase) end konventionelle, hvilket kan påvirke såvel foderets fosforindhold som tilgængeligheden af fosfor i forhold til i konventionelle besætninger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der indgår i alt 302 ha i ejede og forpagtede arealer til udspreddning. Arealerne er beliggende i både Kolding og Vejen Kommune. De 167 ha aftalearealer er ligeledes beliggende i både Kolding og Vejen Kommune.

Oversigt over arealer	Udbringning, ha	Opland, Kolding Inderfjord, ha	Opland, Vadehavet, ha
Ejede arealer og forpagtede arealer			
Kolding Kommune	103	39	64
Vejen Kommune	199	110	89
Sum af ejede og forpagtede arealer	302		
Gylleaftaler			
Kolding Kommune	23	23	0
Vejen Kommune	144	144	0
LINKO GAS			
Til udspreddning på gylleaftaler	167		

De ejede og forpagtede arealer samt aftalearealerne beliggende i Kolding Kommune er besigtiget i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen. Kommunen har vurderet, at det ikke er nødvendigt at udarbejde en separat § 16 godkendelse for aftalearealerne beliggende i Kolding Kommune, jf. bilag 9.

Vejen Kommune er kommet med en udtalelse vedrørende de ejede og forpagtede arealer samt aftalearealerne beliggende i Vejen Kommune. Vejen Kommune har ligeledes vurderet, at det ikke er nødvendigt at udarbejde en separat § 16 godkendelse for aftalearealerne i Vejen Kommune, jf. bilag 10.

Kolding Kommune vurderer, at idet der afsættes 205 DE til aftalearealer og de resterende 191 DE afsættes til biogasanlæg, er der tilstrækkelig areal på ejendommen til at udbringe den producerede mængde husdyrgødning.

Alternativt vil der kunne afsættes op til 400 DE til biogasanlægget, og der vil dermed ikke være brug for gylleaftaler. Kolding Kommune vurderer, at den ønskede fleksibilitet med hensyn til afsætning af en større mængde husdyrgødning til biogasanlæg kan tillades. Biogasanlægget har selv ansvaret for at få godkendt arealer til udspreddning af restproduktet.

Der ønskes ligeledes mulighed for modtagelse af op til 120 DE gylle mod en samtidig afgivelse af op til 120 DE gylle. Ejendommen, som skal modtage gyllen er godkendt efter husdyrloven, hvorved arealerne er godkendt til modtagelse af husdyrgødning. Kommunen vurderer derfor, at udvekslingen af gylle kan tillades.

BAT-niveau for fosfor

BAT-niveauet for fosfor for det aktuelle projekt på Dollerup Nørgaard kan ikke direkte beregnes ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, da beregningerne ikke kan anvendes direkte på økologiske besætninger. Standardvilkårene er dermed ikke anvendelige i det pågældende projekt, og der stilles ikke vilkår til fosforindholdet pr. DE ab lager.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for gødningstyper mv.:

18. På de 302 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer (jf. bilag 4) må der udbringes husdyrgødning fra produktionen med et indhold af maksimalt 42.238 kg kvælstof (N) og 9.141 kg fosfor (P).

19. Der skal afsættes 205 DE husdyrgødning til aftalearealer samt 191 DE til biogasanlæg ved fuld produktion.

20. Der tillades en afsætning på op til 400 DE til biogasanlæg.

21. Der må modtages op til 120 DE gylle.

5.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING – OPBEVARING OG HÅNDTERING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 5. Opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringsanlæg/beholdernr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Beholdertype/pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder (LA-7006)	ny	3.000	Flydelag	Elementtank. Tømmes med sugekran
Gyllebeholder (LA-9967)	ny	3.000	Flydelag	Elementtank. Tømmes med sugekran
Gyllebeholder (LA-7005)	1991	1.640	Flydelag	Perstrup. Tømmes med sugekran
I alt		8.640		

De 3 gyllebeholdere er underlagt beholderkontrol og krav efter de til enhver tid gældende regler. Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lagrene tømmes hvert år og inspiceres visuelt. Der er ingen spjæld, og gylle overpumpes fra fortank til gyllebeholder via dykket nedløb. Gyllen røres kun lige før tømning af den pågældende beholder i forbindelse med udbringning, dvs. én gang årligt.

Gyllen opsuges af kran på gyllevognen, der har et overløbsrør til gyllebeholderen, således at risikoen for spild af gylle er minimeret. Da risikoen for spild er minimal, bliver der ikke etableret befæstet påfyldningsplads ved gyllebeholderne. Gyllepumpningen overvåges både ved pumpning fra staldanlæg til gyllebeholder og under fyldning af gyllevogne.

Kapacitet/mængder

I henhold til normtal produceres der 7.110 ton svinegylle. I normtallene er indeholdt normtilledning af regnvand og vaskevand. Alle tre gyllebeholdere benyttes til opbevaring af flydende husdyrgødning. Opbevaringskapaciteten i ansøgt drift er dermed beregnet til mere end 12 måneder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle ovenstående foranstaltninger er BAT ifølge referencedokument for bedste tilgængelige opbevaringsteknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Opbevaring af flydende husdyrgødning i gyllebeholdere er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen generelle regler. Den beregnede gødningsopbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.

For at forebygge uheld ved pumpning af gylle fra fortanke samt til gyllevogne er der stillet vilkår om opsyn under pumpningen samt tømning ved hjælp af sugekran.

Der må jf. gældende lovgivning ikke udbringes husdyrgødning på lør-, søn- og helligdage på udbringningsarealerne beliggende tættest på Lunderskov. Dette gælder for udbringningsarealerne 6-0, 1-0, 7-0, 8-0, 10-0 og 11-0 jf. bilag 4.

Det vurderes, at opbevaringen og håndteringen af flydende gødning ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af miljøet og lever op til BAT under overholdelse af de stillede vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår om flydende husdyrgødning:

22. Håndtering af gylle skal foregå under konstant opsyn, såvel ved udpumpning fra fortanke som ved påfyldning af gyllevogne, således at spild og overfyldning undgås.

23. Gyllebeholderne skal tømmes med sugekran, eller der skal alternativt etableres en påfyldningsplads ved gyllebeholderne. Der må kun ske omrøring i forbindelse med gylleudbringning.

24. Gyllebeholderne skal fjernes, når de ikke længere er i brug.

5.3 FAST GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der etableres en ny møddingsplads vest for de nye staldbygninger. Møddingspladsen bliver på 400 m² med en opbevaringskapacitet på 1.450 tons. Møddingspladsen bliver med mur og randzone samt afløb til gyllebeholder. Pladsen fungerer i det daglige samtidig som vaskeplads.

Der produceres ikke traditionel fast gødning fra produktionen. Med den projekterede stald forventes næsten al gødning at komme i gyllekummerne. Strøelsen i stalden vil kun lejlighedsvis blive med iblandet gødning. Resterne af strøelsen med iblandet gødning vil derfor løbende og minimum efter hvert hold grise dvs. hver 2.-3. uge komme ud på møddingspladsen. Møddingspladsen overdækkes i henhold til reglerne. Halmen med mindre mængder gødning udbringes om foråret og evt. om efteråret. Strøelsen tæller ikke som DE, da staldsystemet er gyllebaseret, og alle DE er angivet i flydende gødning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Nogle af udbringningsarealerne ligger tæt op til by og beboelser. Opbevaring af dybstrøelse i markstakke vil som udgangspunkt ikke forekomme. Dog vil der normalt kunne forekomme et midlertidigt og kortvarigt oplag i marken i forbindelse med udspredning, hvor det faste mæg har undergået kompostering på møddingspladsen. Under normale forhold maksimalt 1-2 uger. I de tilfælde vil lovens forskrifter mht. til placering og overdækning blive fulgt.

Da markstakke kan være midlertidigt forekommende, skønner Kolding Kommune, at det er nødvendigt at stille vilkår til placering af markstak på grund af markernes bynære placering.

Det vurderes, at opbevaring af fast gødning og senere dybstrøelse på møddingsplads er miljømæssigt forsvarligt samt at der ikke vil forekomme fluegener for de omkringsboende som følge af den store afstand til nærmeste bolig.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for dybstrøelse:

- 25.** Etablering af møddingsplads på 400 m² skal følge byggeblad 130.06-05.
- 26.** Ved brug af markstakke skal disse placeres minimum 200 m fra byzone.
- 27.** Markstakke må ikke placeres i nitratfølsomme indvindingsområder eller på arealer, der skrån timer mere end 6 grader imod et § 3 beskyttet naturareal.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 1.948 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 4.151 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 2.203 kg kvælstof pr. år fra stald og lager.

Nærmeste § 7-område, et hede/overdrev, er beliggende ca. 2,5 km øst for ejendommen. Ejendommen er derfor ikke beliggende i en bufferzone til et § 7-område, og der foretages på den baggrund ikke beregninger af ammoniakdepositionen til dette naturområde.

Kolding og Vejen Kommune har bedt om beregninger af ammoniakdepositionen på naturtyperne beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven indenfor 1.000 m fra staldanlæggene. Der indgår ikke arealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 i udspretningsarealerne. Udbringningsarealerne grænser flere steder op til områder beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Markbruget drives allerede økologisk og vil fortsætte økologisk. Beregningerne for anlæggets emissioner er lavet ud fra konventionel drift, da der ikke er mulighed for at vælge en særlig økologisk form. Der vil være samme mængde af ammoniak, kvælstof og fosfor ud fra produktionen uanset en økologisk driftsform.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

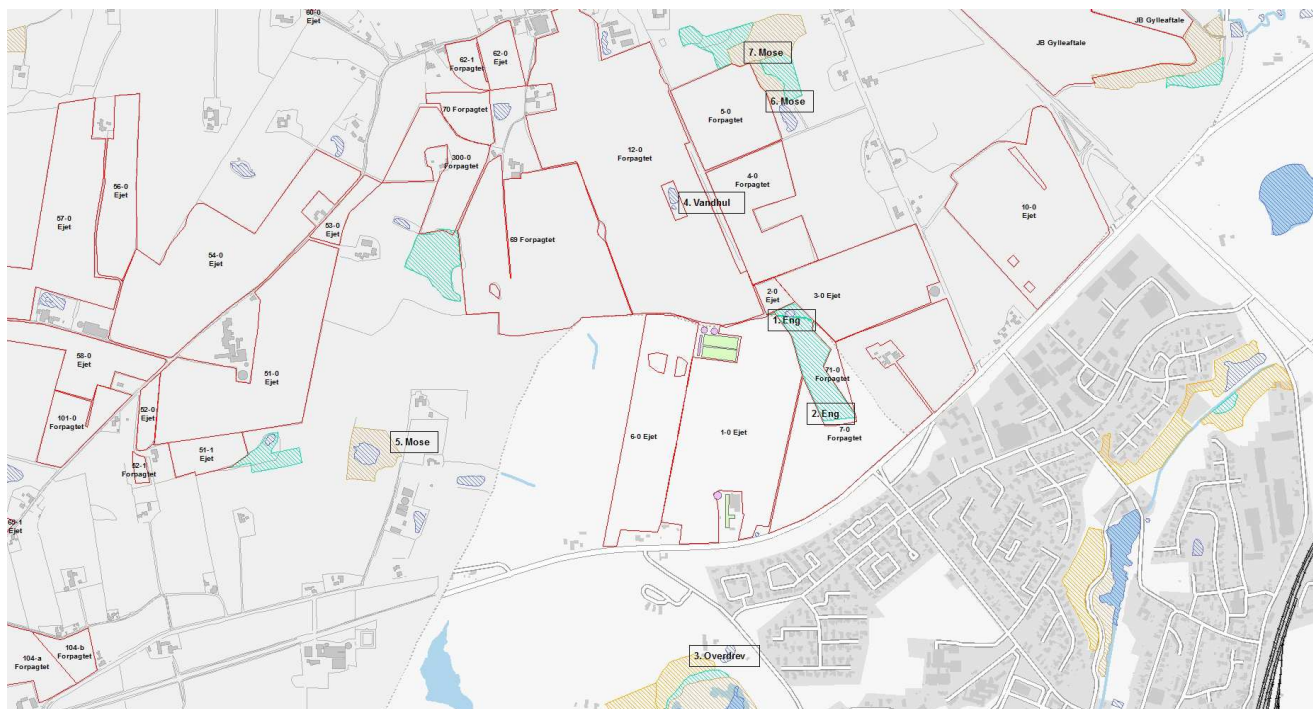
Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der forventes væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof.

Det nærmeste § 7-område, et hede/overdrev, er beliggende ca. 2,5 km øst for ejendommen. For overdrev er tålegrænseintervallet overfor kvælstof på 10-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i området er sidst beregnet til 14,7 kg N/ha/år (2011-data), hvilket er i den nedre ende af tålegrænseintervallet. Baggrundsbelastningen er faldet i forhold til beregningerne fra 2005 (19 kg N/ha/år for området). Det vurderes, at der ikke vil forekomme ammoniakdeposition på § 7-området på grund af afstanden samt opblanding i atmosfæren.

Der er flere naturområder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 i umiddelbar nærhed af ejendommen og dennes udbringningsarealer (se kort). Kolding Kommune har den 19. marts 2012 besigtiget udbringningsarealerne med henblik på en vurdering af, om arealanvendelsen samt udbringning af næringsstoffer kan være i konflikt med naturbeskyttelsesinteresser. Kommunen har desuden besigtiget naturområderne indenfor 1.000 m fra anlægget for at vurdere ammoniakemissionens indflydelse på disse naturtyper.

Ved besigtigelsen kunne det konstateres, at vandhullerne fremstod som almindelig næringsrige. Det kunne yderligere konstateres, at der ikke er nogen følsom eller væsentlig natur i umiddelbar nærhed af bedriften. Den nærliggende eng øst for ejendommen (naturområde nr. 1) har ringe til moderat naturværdi, og Kolding Kommune vurderer, at den forholdsvis høje deposition af ammoniak på engen ikke vil medføre en tilstandsændring af den i forvejen næringsrige eng.

Kommunen har bedt om beregninger af ammoniakdepositionen fra nærmeste stald og lager til naturområderne jf. tabel 6.

Tabel 6: Beregninger af ammoniakdepositionen

Nr.	Naturområdes placering i forhold til staldanlæg	Merdeposition/Totaldeposition (kg N/ha/år)	Tålegrænse overfor kvælstof for naturtype (kg N/ha/år)*	Kommune
1.	Eng ca. 150 m øst	4,9 / 9,0	Fersk eng 10-25	Kolding
2.	Eng ca. 320 m syd	1,0 / 2,0	Fersk eng 10-25	Kolding
3.	Overdrev ved Dollerup Sø ca. 890 m syd	0 / 0	Sure overdrev 10-20 Kalkholdige overdrev 15-25	Kolding
4.	Vandhul ca. 360 m nord	0,8 / 0,9		Kolding
5.	Mose ca. 950 m vest	0,1 / 0,2	Højmoser 5-10, hængesæk og tørvelavnninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-25	Vejen
6.	Mose ca. 725 m nord	0,2 / 0,3	Højmoser 5-10, hængesæk og tørvelavnninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-25	Vejen
7.	Mose ca. 870 m nord	0,1 / 0,2	Højmoser 5-10, hængesæk og tørvelavnninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-25	Vejen

* Tabelværdier, som viser empirisk baserede tålegrænser for Naturbeskyttelseslovens terrestriske naturtyper seneste anbefalinger fra UN-ECE, 2004 (Skov- og Naturstyrelsen, 2005).

Økologisk svineproduktion er friholdt fra det generelle krav om reduktion af ammoniak i forhold til et referencestaldssystem. Der er ligeledes ingen BAT-standardvilkår for økologiske svineproduktioner. Til gengæld er der begrænsninger med hensyn til staldsystemer og brug af teknologier ifølge økologireglerne, så der er kun få virkemidler, som kan benyttes i forhold til BAT.

Ejendommens ammoniaktab til omgivelserne er beregnet til at være 4.151 kg N/ha om året fra stald og lager, hvilket er en stigning på 2.203 kg N/år fra stald og lager i forhold til nudrift.

Kolding Kommune vurderer, at der er implementeret BAT til reduktion af ammoniakoverskuddet i fornødent omfang ved brug af det valgte staldsystem og under hensyntagen til begrænsningerne i anvendelse af teknologi ved en økologisk slagtesvineproduktion.

Kolding Kommune vurderer, at ammoniakdepositionen ikke vil medføre en forringelse af naturområderne pga. opblanding i atmosfæren, og at projektet dermed ikke vil medføre en forringelse af naturområderne.

6.2 AMMONIAK OG INTERNATIONALE NATURBESKYTTELSESOMRÅDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ingen af ejendommens bygninger ligger i umiddelbar nærhed af internationale naturbeskyttelsesområder. De nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder Svanemose og Kongeå er beliggende henholdsvis ca. 10 km syd-øst og ca. 6 km syd-vest for ejendommen.

Arealerne afstrømmer henholdsvis via Kongeå-systemet til Vadehavet eller via forskellige vandløb til Kolding Inderfjord. Projektet kan med afstrømning af næringsstoffer potentielt påvirke disse vådområder, se nærmere beskrivelse i afsnit 7.3.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På baggrund af projektets karakteristika, placering og potentielle miljøpåvirkninger vurderer Kolding Kommune, at det udelukkende er næringsstofoverskuddet fra projektet i form af kvælstofudvaskning, fosforoverskud og ammoniakfordampning, der skal konsekvensvurderes i forhold til Natura 2000-områder. De konkrete næringsstofferegninger vedrørende kvælstofudvaskning og fosforoverskud er beskrevet i afsnit 7.3.

Konsekvensvurderingen af en eventuel større eller mindre miljøpåvirkning af de internationale naturbeskyttelsesområder og slutrecipienterne er foretaget på baggrund af de beregninger af ammoniakfordampning, der er lavet i det elektroniske ansøgningskema. Der er herudover taget udgangspunkt i den opgørelse af sårbarhed og det beskyttelsesniveau, der er i husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. De viser, at projektet ikke overstiger de lovmæssige grænseværdier med hensyn til luftbåren ammoniak.

EF-habitatområde 250 Svanemose er en højmose. Tålegrænseintervallet overfor kvælstof på højmoser er 5-10 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i området er sidst beregnet til 14,7 kg N/ha/år (2011-data), hvilket er over tålegrænseintervallet for naturtypen. Baggrundsbelastningen er dog faldet i forhold til beregningerne fra 2005 (19 kg N/ha/år for området).

Ingen af ejendommens bygninger ligger i nærheden af det internationale naturbeskyttelsesområde. På baggrund af afstanden til naturområdet og opblanding i atmosfæren, projektets størrelse (ammoniakfordampning) og den fremherskende vindretning er det vurderet, at projektet ikke vil påvirke Svanemosen væsentligt med luftbåren ammoniak, da selv baggrundsbelastningen ligger over naturtypens tålegrænse.

En stor del af arealerne afvander via Kongeåen, som er beskyttet som EF-habitatområde 80, til Vadehavet, som er Natura 2000-vandområde. Det vurderes, som følge af afstanden til både Kongeåen og Vadehavet, at projektet ikke vil påvirke vandområderne med luftbåren ammoniak.

Kolding Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at projektudvidelsen ikke vil medføre nogen negativ målbar påvirkning fra luftbåren ammoniak af de internationale naturbeskyttelsesområder. Der er derfor ikke stillet yderligere vilkår til beskyttelse af internationale naturbeskyttelsesområder.

6.3 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme lugtemission fra produktionen og fra selve staldanlægget, ved gyllehåndtering, rengøring af staldanlæg samt ved transport og udbringning af husdyrgødning på markerne. Produktionen forventes dog ikke at give anledning til lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

Der vil efter udvidelsen være ca. 520 m fra nærmeste staldhjørne til nærmeste byzone, Lunderskov, og ca. 510 m til nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt (Koldingvej 39, 6640 Lunderskov). Nærmeste nabo ligger ca. 430 m øst for det nye staldanlæg, og ejendommen har landbrugspligt (Koldingvej 43, 6600 Vejen), hvorfor der ikke laves lugtberegninger til den pågældende ejendom.

Selve "lugtcentrum" for lugtafgivelsen er dog forskubbet yderlige nordpå, væk fra Lunderskov. Den vægtede gennemsnitsafstand for lugtgener til byzone er beregnet til 574 m. Den ansøgte produktion på 10.300 slagtesvin medfører en lugt, der med Ny beregningsmodel giver en ukorrigeret geneafstand på 561 meter til byzone, hvor alle staldafsnit er medtaget. Den korrigerede geneafstand fra anlæggets lugt til byzone er beregnet til 533 m. Projektet kan på denne baggrund ikke forventes at medføre væsentlig lugtgener i byzone.

Lugtgeneafstanden til enkelt bolig er beregnet til 190 m (ukorrigeret geneafstand). På den baggrund kan der ikke forventes væsentlige lugtgener ved enkeltbolig, da afstanden er ca. 510 m. Projektet overholder således husdyrlovens lugtgenekriterier.

Alle afstandskrav vedrørende lugtgeneafstande er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er mindre end den faktiske afstand, og der forventes derfor ikke lugtmæssige påvirkninger ud over genekriteriet. Alle beregningerne er foretaget med udgangspunkt i maksimal besætning. Projektet overholder således husdyrlovens lugtgenekriterier.

Husdyrproduktionen i det eksisterende staldanlæg nedlægges. Der har tidligere været problemer med lugtgener fra ejendommen, hvilket skyldes placeringen umiddelbart op ad byen. Produktionen flyttes 500 m længere væk fra byen, hvorved det forventes, at lugtgenerne reduceres betragteligt på trods af en udvidelse i husdyrproduktionen.

Den eksisterende gyllebeholder på Koldingvej 41 vil af hensyn til nærmeste naboer fortrinsvis blive benyttet til overfladevand, vaskevand fra stalde samt fra møddingspladsen. Omrøring og udbringning af gylle vil give anledning til lugtgener. Derfor tilstræbes det, at udbringning af gylle foretages intensivt, så perioden med lugtgener bliver så kort som muligt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Kommunen vurderer, at de indtastede baggrundstal og oplysninger i det elektroniske beregningskema er i overensstemmelse med faktiske forhold. Lovens minimumskrav til afstande til nabo samt til nærmeste beboelser indenfor byzone og samlet bebyggelse er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand, som er den reelle

afstand mellem staldanlæg og nabo, byzone og samlet bebyggelse. Da nærmeste nabo er beliggende længere væk fra nærmeste staldanlæg end den beregnede geneafstand, har kommunen ikke bedt om separate lugtberegninger fra udvalgte staldanlæg.

Kolding Kommune vurderer, at det ikke vil være muligt at placere staldanlægget i sammenhæng med det eksisterende staldanlæg på Koldingvej 41. Staldanlægget skal nødvendigvis placeres så langt fra Lunderskov by, at lugtpåvirkningerne fra svineproduktionen ikke vil give lugtgener. Ved samme lejlighed nedlægges svineproduktionen i det eksisterende staldanlæg, som ligger meget bynært. Idet lugtgenekriterierne er overholdt for det nye anlæg, forventes der ikke lugtgener for de omkringboende.

Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid kunne forekomme lugtgener. Det er kommunens vurdering, at ansøger tager udbredt og tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af dette jf. valg af kørselsvej og udbringningstidspunkt på arealerne beliggende tæt på byen. Det er derfor kommunens vurdering, at der ikke vil forekomme lugtgener fra gyllebeholderne og fra udbringning ud over, hvad er normalt forekommende for boliger i landzone.

Kolding Kommune vurderer, at der med udflytning af hele produktionen til staldanlægget på marken, lovgivningsmæssige tidspunkter for gylleudbringning på de mest bynære arealer samt overholdelse af de generelle lugtgenekriterier ikke kan forventes at være væsentlige lugtgener for de omkringboende fra det ansøgte projekt.

For at sikre færrest mulige lugtgener er der stillet vilkår om begrænsning af lugtgener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for lugt:

28. Staldbelægningen i hvert staldanlæg må ikke overskride den maksimale angivne i ansøgningen, svarende til 1.485 dyr på stald.

6.4 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium. Der tilstræbes god renholdelse i og omkring staldene. God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af foder- og gødningsrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer.

Der anvendes rovfluer, og der rengøres i staldene efter hvert hold slagtesvin. Kommunen tilkaldes i tilfælde af behov for rottebekæmpelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er kommunens vurdering, at ejendommens forebyggende tiltag til skadedyrsbekæmpelse kan sikre, at der ikke opstår væsentlige uhygiejniske forhold eller gener på ejendommen og hos naboerne. Under særlige sammenfald af forskellige optimale vækstbetingelser for skadedyr, kan der ske markant opformering. Det er kommunens vurdering, at kontrollen og de beskrevne tiltag ved konstaterede opformeringer hurtigt og effektivt kan forhindre væsentlige gener for omgivelserne. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende, da ikke tidligere er modtaget klager.

6.5 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er indkørsel til ejendommen fra Koldingvej. Tilkørslen ligger syd for bygningerne.

Transporten af husdyrgødning sker både med traktor og lastvogn og foregår primært i marts og april, en mindre del i maj og endeligt til græs i juni, august og september. Antallet af transporter med foder og korn er uændret i forhold til nudrift, da en stigende andel af foderet vil være hjemmeblandet. Transport af brændstof og husdyr sker i dagstimerne.

Tabel 7. Anslåede antal årlige transporter

	Nudrift/år	Ansøgt drift/år
Husdyrgødning	70	100
Foder og korn	100	100
Dyr til/fra ejendom	95	140
Halm	0	20
Brændstof	22	25
I alt	287	385

Således stiger antallet af transporter med ca. 100 om året. Derudover forekommer daglig og almindelig transport med markmaskiner.

Med den ønskede mulighed for afsætning af mere husdyrgødning til biogasanlæg, vil transporterne være mere eller mindre uændret, da kørsel med husdyrgødning til markerne dermed reduceres.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Transport af husdyrgødning til udbringning på markerne, vil hovedsageligt foregå ad de veje, der er indtegnet på bilag 4. Transporter til de fleste arealer vil nødvendigvis foregå af offentlig vej men under hensyntagen til trafikken i området. Transporter til fjernere beliggende arealer foretages med lastbil.

Stigningen i transporter på 34 % er en begrænset stigning taget i betragtning, at der sker mere end en tredobling af DE. Niveauet af transporter må derfor antages at være acceptabelt. Kørsel til biogasanlæg vurderes ikke at ville påvirke det samlede antal af transporter væsentligt.

Kommunen vurderer, at de anførte transporter til ejendommen ikke bidrager væsentligt i forhold til den samlede trafikbelastning i området. Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården, og at de ekstra transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for områdets beboere eller andre.

6.6 STØJ FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med drift af ejendommen er nedenstående støjkilder beskrevet med angivelse af omfang. Der er angivet daglige og årlige driftsperioder under normale forhold. Støjkildernes omfang og driftsperiode er angivet for både nudrift samt ansøgt drift.

Tabel 8: Støjkilder og deres omfang

Støjkilde	Nudrift	Ansøgt drift
Levering af råvarer	100 gange af 30 min.	100 gange af 20 min.
Gyllepumpning	2 timer/3. uge	2 timer/2. uge
Gylleudbringning	10 dage	15 dage
Ventilation	8760 timer/år	Naturlig ventilation
Korntørring	300 timer/år	300 timer/år
Transport af husdyr	95 gange/år af 1 time	140 gange/år af 1 time

Derudover vil der være støj ved høst. Som særlige tiltag mod støjkilder vil kornet fremover blive tippet af frem for at blive blæst ind. Dette vil nedsætte støjen væsentligt. Ventilationen i stalde vil desuden fremover være naturlig og dermed uden støjgener.

Gyllepumpning kan være en væsentlig støjkilde, men pga. af afstanden til naboer forventes det ikke, at gyllepumpning vil være til gene for naboerne.

De nye staldanlæg ligger med stor afstand til samlet bebyggelse og byzone. Der forekommer ikke særligt støjende anlæg eller aktiviteter udover normalt forekommende støjkilder ved landbrugsdrift. Da støjen aftager eksponentielt med afstanden til lydkilden, vil støj på selve ejendommen i normal drift ikke bidrage til gene for omgivelserne, og med den store afstand til de omkringboende, forventes der ikke støjproblemer for naboer.

Der er i redegørelsen kun medtaget intern transport på ejendommen, da støj foranlediget af markdriften ikke er medtaget, idet denne ikke er påvirket af den ansøgte udvidelse internt på ejendommen. Transporter foregår hovedsageligt i dagtimerne på hverdage.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Tabel 9: Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt i et hvert punkt uden for skel, må ikke overstige værdierne:

DAG	Tidsrum	Grænseværdi	Ref. tid (timer)
Mandag-fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	8
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	7
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	4
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	8
AFTEN			
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	1

NAT			
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	1/2

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden regnes i henhold til støjvejledningen. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkluder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med kommunen. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Transportstøj er ikke omfattet af de nævnte støjgrænser. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende på grund af stand til det nye staldanlæg.

6.7 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støvgener vil kunne forekomme i forbindelse med aflæsning og håndtering af korn/foder til brug i besætningen. Støv vil ligeledes forekomme fra halmen i forbindelse med strøning af stier. Derudover vil transport i almindelighed forårsage støv på ubefæstet vej.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det forventes ikke, at støvgener fra selve ejendommen vil give væsentlige problemer primært på grund af afstanden til naboer. Dog anbefales det, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel for at begrænse støvgener, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

6.8 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er lysstofrør i staldene. Lyset er tændt efter behov fra kl. 7.00-22.00. Der etableres afskærmende beplantning omkring staldanlægget, hvilket vil reducere lyspåvirkningen.

Der er udvendig belysning ved kornhal og maskinhal. Lyset er tændt efter behov, men i begrænset tidsrum. Der har ikke tidligere været problemer fra ejendommens lysforhold.

På grund af staldanlæggets placering forventes projektets lysforhold ikke at give problemer med fjernpåvirkning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn på grund af anlæggets placering samt afskærmende beplantning.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nedenstående skema viser, hvordan bedriftens areal er sammensat og hvor mange hektar, der ligger i udpegede og følsomme områder i henholdsvis Kolding og Vejen Kommune:

	I alt, ha	Nitratklasse 1-3, ha	Fosforklasse 1-3, ha	Nitratfølsomt indvindingsområde, ha
Ejede og forpagtede arealer, Kolding Kommune	103	0	0	0
Aftalearealer, Kolding Kommune	23	0	0	0
Ejede og forpagtede arealer, Vejen Kommune	199			72
Aftalearealer, Vejen Kommune	144	0	0	0

Til ejendommen hører i alt 302 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer, og der indgår 167 ha aftalearealer hos tredjemand i projektet.

Alle ejede og forpagtede marker er angivet med referencesædskiftet S2 og S4. Maksimal udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne og aftalearealerne er 1,4 DE/ha. Der udbringes 1,40 DE/ha.

De arealer, som ejes af Niels Schelde Jensen under CVR-nr. 21662038, men som ikke benyttes som udbringningsarealer (ca. 9 ha), udnyttes som beboelse, gårdsplads/drifftsbygninger, vejareal og naturarealer.

Udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til henholdsvis Vadehavet, som er Natura 2000-vandområde samt Kolding Inderfjord. Alle arealerne ligger uden for udpegningerne mht. nitrat- og fosforklasser, men ca. 72 ha ligger i et område udpeget som nitratfølsomt grundvandsområde.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

De ejede og forpagtede udbringningsarealer samt aftalearealerne beliggende i Kolding Kommune blev i foråret 2012 besigtiget af kommunen. Umiddelbart er der ikke krav om udarbejdelse af § 16 arealgodkendelse af aftalearealerne, og kommunen fandt ikke forhold ved besigtigelsen, som kan begrunde et krav om arealgodkendelser. Aftalearealerne er robuste arealer, og det vurderes, at de kan tåle fuld husdyrtryk.

De ejede og forpagtede arealer er ligeledes robuste arealer, og der er ikke benyttet virkemidler for direkte at reducere udvaskningen af fosfor og kvælstof til overfladevand samt kvælstof til grundvand. I de følgende afsnit er fosfor- og kvælstofproblematikken nærmere beskrevet.

En stor del af udbringningsarealerne er beliggende i Vejen Kommune. Vejen Kommunes bemærkninger fremgår af bilag 10.

7.2 PÅVIRKNING AF SØER OG VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Hovedparten af udbringningsarealerne ligger ikke op til vandløb. Arealer, som grænser op til vandløb, er ikke skrånende. De skrånende arealer dyrkes ikke. Der er etableret den lovpligtige plantedækkede, ugødede og udyrkede bræmme, som forhindrer overfladisk afstrømning og brinkerosion, da plantedækket optager afstrømmende næringsstoffer samt hindrer sandflugt.

Nærmeste beskyttede vandhuller er beliggende ca. 160 meter øst for anlægget inde på engen og ca. 400 meter nord for anlægget. Ca. 950 meter syd for anlægget ligger den beskyttede sø, Dol-lerup Sø.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Søer og vandløb påvirkes hovedsageligt af udvaskning samt direkte afstrømning af næringsstoffer til recipienterne. Søer og vandhuller er særlig følsomme overfor tilførsel af fosfor, men visse kær- og mosetyper i tilknytning til søer og vandhuller kan også være følsomme overfor kvælstof-tilførsel enten via vandmiljøet eller fra luften. Den atmosfæriske påvirkning er dog så begrænset i forhold til områdets små søer, at der kan ses bort fra denne.

Der er bræmmepligt på alle vandløbsstrækninger på eller i tilknytning til udspretningsarealerne. En dyrkningsfri bræmme langs vandløb og vandhuller er med til at hindre erosion samt afdrift fra gødning. I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der et generelt forbud mod udbringning af flydende husdyrgødning på arealer med mere end 6 graders hældning, hvilket også vil reducere afstrømningen til vandmiljøet. Herudover er der i Lov om Randzoner krav om en 10 meter dyrkningsfri bræmme omkring de fleste vandløb og søer.

Nogle af markerne grænser op til vandløb. Kommunen har på baggrund af besigtigelse og kortanalyse vurderet, at der ikke er udbringningsarealer ned til vandløb med så stor hældning, at der kan forventes erosion med deraf følgende kraftig tilførsel af sediment og næringsstoffer.

Der vurderes samlet, at de generelle regler vedrørende arealdrift og dyrkningsfrie bræmmer til vandløb er tilstrækkelige til at beskytte mod ændring/forværring af deres tilstand.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL OVERFLADEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De ejede og forpagtede udbringningsarealer i projektet (ca. 302 ha) afvander henholdsvis via Kongeå-systemet til Vadehavet (Knude Dyb) (ca. 153 ha), som er Natura 2000-vandområde eller via forskellige vandløb til Kolding Inderfjord (ca. 149 ha) og derfra videre til Lillebælt, som ligeledes er Natura 2000-vandområde. Kolding Inderfjord er ikke et Natura 2000-vandområde.

Bedriftens arealer drives økologisk, som giver en beregnet udvaskning på 47,4 kg N pr. ha pr. år. Planteavlsliveauet med 10 % efterafgrøder er beregnet til 54,3 kg N pr. ha pr. år.

Der ønskes mulighed for at drive arealerne konventionelt ved brug af virkemidler, sådan at planteavlsliveauet ikke overstiges.

Driftsform	Udvaskning (kg N pr. ha pr. år)	Virkemiddel
Beregnet planteavlsniveau med 10 % efterafgrøder	54,3	
Økologisk	47,4	Økologisk driftsform
Konventionel	54,3	12 % ekstra efterafgrøder i opland til Vadehavet
Konventionel	54,3	8,4 % reduceret kvælstofnorm

VADEHAVET

Knude Dyb og opland:

De ejede og forpagtede udbringningsarealer i projektet afvander via Konge Åen og via Ribe Å/Fovs Å til Knude Dyb, som er et ca. 164 km² stort tidevandsområde. Knude Dyb er en del af det internationale naturbeskyttelsesområde (INO-089), Natura 2000-område, Habitatområde (H78), Fuglebeskyttelsesområde (F49, F51, F52, F53, F55, F57, F60, F66, F67) og Ramsarområde (R27). Dette Natura 2000-område strækker sig fra Ho Bugt i nord til den dansk tyske grænse i syd. Udpegningsgrundlaget for Vadehavet er bl.a. den prioriterede naturtype "Kystlaguner og strandsøer". Kystlagunerne er sårbare overfor tilledning af næringsstoffer. Se hele udpegningsgrundlaget i bilag 8.

Oplandet til Knude Dyb er på ca. 1.453 km² og består af deloplandene til Kongeå systemet, Fovs Å og Ribe Å-systemet. Det samlede dyrkede opland er ca. 145.300 ha. Udbringningsarealerne udgør ca. 0,1 % (153 ha/145.300 ha) af det samlede opland.

Knude Dybs tilstand og målsætning:

Målsætningerne for den samlede miljøtilstand i Vadehavet er ikke opfyldt i de danske dele af Vadehavet, idet den afviger fra den generelle miljøkvalitetsmålsætning om et upåvirket eller kun svagt påvirket plante- og dyreliv. Opfyldelse af den generelle målsætning (god tilstand) for Vadehavet forudsætter en permanent reduktion af udledningerne af næringsalte, herunder især kvælstof fra landbruget og diffuse kilder samt udledningerne af miljøfremmede stoffer. Den samlede udledning af kvælstof og fosfor fra europæiske floder og åer til Vadehavet som helhed er faldet stærkt over de sidste 15 år.

Ifølge vandplanen for Vadehavet vurderes den arealspecifikke kvælstof- og fosforafstrømning til Knude Dyb at være 22,1 kg N/ha/år. Den angivende totale belastning er på 3.217 tons N/år og 50.855 kg P/år.

KOLDING INDERFJORD

Kolding Inderfjord og opland:

Kolding Inderfjord dækker 4,9 km² havoverflade. Der er en relativ lav vanddybde i Inderfjorden, og derfor sker der ofte en opblanding af hele vandsøjlen selv ved forholdsvis svage vindpåvirkninger. Opholdstiden er ca. 2-3 uger i Inderfjorden.

Grænsen mellem inderfjord og yderfjord er lagt ved Løger Odde Hage. Grænsen markerer et naturligt skel mellem yderfjorden, der ofte er meget præget af Lillebæltvand og den mere lukkede inderfjord.

Inderfjorden har et stor afstrømningsoplandet i forhold til dens størrelse. Oplandet er på ca. 320 km² og omfatter deloplandene fra Kolding Å-systemet, Dalby Møllebæk, Skartved Bæk og Apote-

kergrøften. Det dyrkede opland er på ca. 22.000 ha, og det øvrige opland er på ca. 10.000 ha. Udbringningsarealerne udgør ca. 0,5 % (149 ha/32.000 ha) af det samlede opland.

Kolding Inderfjords tilstand og målsætning:

Den nuværende tilstand i Kolding Inderfjord vurderes i vandplanen til "ringe", målt ud fra ålegræshøjden. Der er ikke fundet nogen signifikant udvikling i dybdeudbredelsen for ålegræs i perioden 1989 til 2002, dog er retningen en stigende udbredelsesdybte (Vejle Amt Kystbadevand 2002). Med de nuværende indsatser forventes det ikke, at vandområderne opnår at opfylde målet for god økologisk tilstand i 2015.

Ifølge vandplanen for Lillebælt/Jylland vurderes den arealspecifikke kvælstof- og fosforafstrømning til Kolding Inderfjord til at være på 20,3 kgN/ha/år og 0,85 kgP/ha/år. Dette giver en total belastning på 649.600 kg N/år og 27.200 kg P/år.

NÆRMESTE INTERNATIONALE NATURBESKYTTELSESOMRÅDE

Deloplandet Kolding Inderfjord løber via deloplandet Kolding Yderfjord ud i hovedvandoplandet Lillebælt/Jylland. Nærmeste marine Natura 2000-område (nr. 112 Lillebælt) er beliggende syd for Kolding Yderfjords udmunding. Ifølge vandplan for Hovedvandopland 1.11 Lillebælt/Jylland er miljømålslovens miljømål "god tilstand" ikke opfyldt i området. Årsagen er ifølge vandplanen bl.a. den diffuse belastning med især kvælstof, men også fosfor fra oplandet, som primært stammer fra landbruget. En nærmere beskrivelse herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området Lillebælt fremgår af bilag 8.

FOSFORBELASTNING TIL VANDOMRÅDERNE

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i opland til et Natura 2000-vandområde overbelastet med fosfor. Der stilles udelukkende krav til fosforoverskuddet på drænedde lerjorde og lavbundsarealer, som afvander til et Natura 2000-vandområde overbelastet med fosfor. Da ingen af arealerne er beliggende i P-opland overbelastet med fosfor, er der ingen krav om fosfortal fra arealerne. Det generelle fosforkrav er meropfyldt med 15 kg.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Vurderingen af miljøpåvirkningen Knyde Dyb (Vadehavet) og Kolding Inderfjord er foretaget på baggrund af de beregninger, der er lavet i det elektroniske ansøgningskema. Beregningerne tager udgangspunkt i de i ansøgningen angivne mængder kvælstof fordelt med dyretryk og med norm-fjernelsen af næringsstoffer med det angivne sædskifte S2 og S4. Bedriften drives økologisk, og kvælstofnormen er dermed reduceret med 100 %.

Kolding Inderfjord er ikke udpeget som Natura 2000-område, men da det afvander til hovedvandoplandet Lillebælt, skal der desuden foretages en vurdering af en eventuel påvirkning af det nærmeste marine Natura 2000-område Lillebælt beliggende længere mod syd.

Miljøstyrelsen har fastlagt følgende afskæringskriterium for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevand:

Et projekt med husdyrbrug kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande i Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter er opfyldt:

- 1) Kumulative effekter: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007.

- 2) Projektet i sig selv: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 procent af den samlede nitratudvaskning.

Ad. 1 Kumulative effekter - Påvirkninger og bidrag fra andre end projektet selv.

I vurderingen af, om det ansøgte projekt i kumulation med andre husdyrbrug i oplandet til Knude Dyb og Kolding Inderfjord har en skadevirkning, har Kolding Kommune anvendt de data for udviklingen i husdyrtryk, som Miljøstyrelsen har stillet til rådighed i februar 2013.

Da en øget næringsstofbelastning er problematisk for miljøtilstanden for Knude Dyb, skal beskyttelsesniveauet for nitratudvaskning på arealerne beliggende i oplandet til Natura 2000-området skærpes. Der skal tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens afskæringskriterier.

Udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Knude Dyb fremgår af tabellen nedenfor.

Udviklingen i antal DE i oplandet til Knude Dyb			
	Knude Dyb (DE)	Udvikling ift. 2007 (DE)	Udvikling ift. 2007 (%)
2007	126.311	0	0
2008	130.016	3.705	+ 2,9
2009	131.399	5.088	+ 4,0
2010	132.015	5.703	+ 4,5
2011	129.627	3.315	+ 2,6
2012	127.292	981	+ 0,8

Ved en opgørelse under anvendelse af lineær regression er det fundet, at forklaringsgraden er lav ($R^2 = 0,0107$), og der skal derfor tages udgangspunkt i en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår (1. juli 2012) og niveauet pr. 1. januar 2007 (jf. notat fra Miljøstyrelsen af 22. december 2011). Udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Knude Dyb er steget med 0,8 % fra 2012 til 2007.

Da oplandet til Knude Dyb er væsentlig større end 10.000 DE og 1.000 ha, vurderer Kolding Kommune, at det ikke er nødvendigt at supplere med lokal viden om udviklingen i husdyrtrykket i oplandet for at kunne vurdere de kumulative effekter.

Som følge af at udviklingen i antal dyreenheder har været stigende siden 2007 i oplandet til Knude Dyb, skal projektets kvælstofudvaskning fra rodzonen nedbringes til et niveau, som svarer til et planteavlbrug. Der er således lavet beregninger, som er baseret på, at ejendommens arealer drives som et plantebrug med anvendelse af handelsgødning i stedet for husdyrgødning. Der er anvendt et planteavlssædskifte med 10 % efterafgrøder (både S1 eller S3). Desuden er der set bort fra ansøgers valg af supplerende virkemidler. Beregninger viser en udvaskning fra rodzonen på 54,3 kg N/ha/år ved brug af planteavlssædskifte.

Kommunen har sikret, at kvælstofudvaskningen fra rodzonen ikke overstiger 54,3 kg N/ha/år ved udbringning af husdyrgødning på arealerne ved at stille vilkår om dyrkningsform (jf. vilkår 29).

Der er indsendt scenarie-beregninger på konventionel drift af arealerne med brug af enten ekstra efterafgrøder eller reduceret kvælstofnorm som virkemiddel. Ændringen til konventionel drift af arealer vurderes til at udløse et tillæg til miljøgodkendelsen. Der er dog på det foreliggende ansøgningsmateriale ikke noget der forhindrer en omlægning med brug af virkemidler, såfremt det skulle blive relevant.

Udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Kolding Inderfjord fremgår af tabellen nedenfor.

Udviklingen i antal DE i oplandet til Kolding Inderfjord			
	Kolding Inderfjord (DE)	Udvikling ift. 2007 (DE)	Udvikling ift. 2007 (%)
2007	15.947 DE	0	0
2008	15.598 DE	-349 DE	-2,2 %
2009	15.713 DE	-234 DE	-1,5 %
2010	15.159 DE	-788 DE	-4,9 %
2011	14.550 DE	-1397 DE	-8,8 %
2012	14.652 DE	-1295 DE	-8,1 %

Ved en opgørelse under anvendelse af lineær regression er det fundet, at forklaringsgraden er høj ($R^2 = 0,8827$). Udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Kolding Inderfjord er faldet med 9,1 % fra 2012 til 2007 udregnet ved lineær regression. Ved direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår (2012) og niveauet pr. 1. januar 2007 er udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Kolding Inderfjord faldet med 8,1 %.

I oplandet til Kolding Inderfjord har udviklingen i antal dyreenheder været faldende siden 2007. Som følge af faldende dyreenheder i oplandet til Kolding Inderfjord skal projektets kvælstofudvaskning fra rodzonen ikke nedbringes til et niveau, som svarer til planteavlbrug. Beregninger viser en udvaskning fra rodzonen på 47,4 kg N/ha/år i det ansøgte projekt, som i dette tilfælde ligger under det tilsvarende planteavlsniveau.

I vurderingen af om projektet i kumulation med andre projekter og planer har en skadevirkning, skal andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktion inddrages. Med projekter og planer i Habitatdirektivets forstand menes nye og realiserbare projekter. Kolding Kommune er ikke bekendt med andre projekter og planer, som kan give en øget nitratudvaskning i oplandene.

Kolding Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at projektet i kumulation med andre ikke vil medføre en skadevirkning på Natura 2000-området samt yngle- og rasteområder for beskyttede arter ved Knude Dyb. Desuden vil projektet ikke vil medføre en skadevirkning på overfladevand for hverken deloplandet Kolding Inderfjord eller på det nærmeste Natura 2000-område.

Ad. 2 Vurdering af om det ansøgte i sig selv har en skadevirkning

Ifølge Miljøstyrelsen vil en nitratudvaskning under 5 % ikke kunne medføre en skadesvirkning på overfladevand i et Natura 2000-område. Kolding Kommune vurderer, at en nitratudvaskning under 5 % ligeledes ikke vil kunne medføre en skadesvirkning på et overfladevand, der ligger udenfor Natura 2000-udpegning.

Udbringningsarealet er ca. 153 ha til Knude Dyb og ca. 149 ha til Kolding Inderfjord, og der udvaskes ifølge ansøgningens beregninger 47,4 kgN/ha fra rodzonen. En del af det udvaskede kvælstof vil blive omsat i jorden. Størrelsen af omsætningen afhænger af jordens reduktionspotentiale, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer fra rodzonen, og den mængde nitrat, der ender i vandområdet. Det faktiske reduktionspotentiale for oplandet omkring arealerne kendes ikke, men det er mellem 50 og 75 % ifølge Danmarks Miljøundersøgelser. Udvasningen fra rodzonen antages dermed at reduceres med ca. 62,5 %.

Ifølge Miljøstyrelsens bilag af 16. juni 2010 kan der kun reguleres på bidraget af nitrat fra husdyrgødningen, og beregningen er foretaget via husdyrgodkendelse.dk, og udvaskningen fra husdyrgødningen er således 47,4 kg N/ha.

Knude Dyb - en del af Natura 2000-området Vadehavet	
Opland til Natura 2000 området Knude Dyb	145.300 ha
Nuværende kvælstofbelastning fra land til Natura 2000-området Knude Dyb	3.217 tons N/år
Det ansøgte projekt	
50-75 % Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen)	Gns. 62,5 %
Areal til udspredding i oplandet til Knude Dyb	153 ha
Udvaskning fra rodzonen (jf. ansøgningskemaet)	47,4 kg N/ha/år
Udvaskning fra projektet til Knude Dyb (47,4 kg N/ha/år x 0,375 x 153 ha)	2.720 kg N/år
Kvælstofudledning fra projektet som procent af den samlede udledning til Knude Dyb (2.720 kg N/år / 3.217 tons N/år x 100)	0,08 %

Kolding Inderfjord	
Opland til Kolding Inderfjord	32.000 ha
Nuværende kvælstofbelastning fra land til Kolding Inderfjord	649.600 kg N/år
Det ansøgte projekt	
50-75 % Reduktionspotentiale (jf. DMU)	Gns. 62,5 %
Areal til udspredding i oplandet til Kolding Inderfjord	149 ha
Udvaskning fra rodzonen (jf. ansøgningskemaet)	47,4 kg N/ha/år
Udvaskning fra projektet til Kolding Inderfjord (47,4 kg N/ha/år x 0,375 x 149 ha)	2.648 kg N/år
Kvælstofudledning fra projektet som procent af den samlede udledning til Kolding Inderfjord (2.275 kg N/år / 649.600 kg N/år x 100)	0,41 %

Kvælstofudledningen fra projektet udgør således ca. 0,08 % af den samlede udledning til Knude Dyb og ca. 0,41 % til Kolding Inderfjord. Ved brug af alternativerne med en udvaskning op til planteavlensniveau er kvælstofudvaskningen til Knude Dyb og Kolding Inderfjord ligeledes væsentligt under 5 %.

Da projektet således bidrager med mindre end 5 % af den samlede belastning, vurderer Kolding Kommune, at udbringning af husdyrgødning på arealerne, som afvander til Knude Dyb og Kolding Inderfjord ikke har en skadevirkning på hhv. Vadehavet og Kolding Inderfjord. Det betyder også, at der ikke vil være en skadevirkning fra projektet i sig selv på det nærmeste marine Natura 2000-område i hovedoplandet Lillebælt.

Kolding Kommune vurderer på den baggrund, at projektet i sig selv ikke kan medføre en skadevirkning på Natura 2000-områderne samt yngle- og rasteområder for beskyttede arter.

SAMLET VURDERING

Samlet vurderes det økologiske husdyrbrug til ikke i sig selv at kunne medføre en væsentlig målbar påvirkning af hhv. Knude Dyb og herunder Vadehavet samt Kolding Inderfjord, da projektet bidrager med under 5 % af den samlede belastning af kvælstof til vandområderne. Udbringningsarealerne ligger alle udenfor nitratklasser. Der er således tale om robuste landbrugsarealer, hvor en stor del af nitratudvaskningen vil blive omsat, inden den når slutrecipienterne. Da ejendommen drives økologisk er udvaskningen mindre pr. hektar end fra en gennemsnitlig konventionel produktion, da der ikke må tilføres handelsgødning.

Projektet overholder kravene med hensyn til fosfor til overfladevand, som de er fastlagt i lovgivningen uden særlige virkemidler til reduktion af fosfor. Risikoen for udvaskning af fosfor fra lavbundsarealerne er ifølge Danmarks Arealinformation ikke stor. Da Vadehavet er klassificeret som mindre sårbart vandområde mht. fosfor, er der ikke stillet specielle vilkår med hensyn til fosforoverskuddet fra disse arealer, som afvander til Vadehavet.

Der er ikke stærkt skrånende og erosionstruede arealer med i udbringningsarealerne, hvorfor der ikke er foretaget tiltag for at beskytte vandområderne mod overfladeafstrømning andet end de lovpligtige bræmmer. Der bør dog være speciel fokus på bræmmer langs vandløbene, da udvaskningen af kvælstof og fosfor kan reduceres betragteligt ved udlægning af ekstra bræmmer, hvilket også følger af lov om randzoner.

Ved dokumentation for driftsmæssig sammenhænge kan udbringes mere husdyrgødning end 1,4 DE/ha, og det scenarie er der ikke regnet på med hensyn til udvaskning. Derfor fastholdes udbringningen af husdyrgødning på maksimalt 1,4 DE/ha ved vilkår.

Ændringer i arealer og/eller ændring af driftsform fra økologisk til konventionel dyrkning af arealerne skal meddeles til kommunen forud for planåret begyndelse. Dette gælder for ejede og forpagtede arealer samt gylleaftaler. Denne godkendelse er givet til et konkret projekt, og enhver ændring skal forud godkendes af kommunen.

Ud fra ovenstående vurderes det, at projektet overholder beskyttelsesniveauet for fosfor- og nitratoverskud til Knude Dyb og Kolding Inderfjord. Der er ikke grundlag for at skærpe det generelle beskyttelsesniveau, idet det vurderes, at projektet ikke vil forhindre, at vandområderne kan bevæge sig imod gunstigere bevaringsstatus.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for kvælstof og fosfor til overfladevand:

29. Arealdriften skal være økologisk, dvs. der må ikke tilføres handelsgødning til arealerne (100 % reduceret kvælstofnorm).

30. Der må på bedriftens udbringningsarealer maksimalt udbringes husdyrgødning i en mængde svarende til 1,4 DE/ha pr. planår.

7.4 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Flere af de øvrige arter, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Kolding Kommune men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af Koldingvej 41. Det kan dog ikke afvises, at de forefindes.

Nærmeste lokalitet med sjældne arter er mose-området nord for Dollerup Sø, som ligger ca. 950 m syd for det nye staldanlæg.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer på eller omkring landbrugsejendommens udbringningsarealer.

Kolding Kommune har ikke konkret kendskab til registrering af Bilag IV-arter i selve projektområdet. Kolding Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets udbringningsarealer. Det vurderes endvidere, at projektets næringsstofoverskud, der potentielt kan bortledes med overfladevand, ikke i sig selv kan være til skade for Bilag IV-arter i recipienterne.

Det vurderes, at naturtyperne i området ikke vil ændre tilstand som følge af atmosfærisk kvælstofbidrag fra projektet, ligesom de i øvrigt ikke ændrer karakter som følge af projektet.

Det vurderes på denne baggrund, at projektet ikke vil have negativ indvirkning på leve og ynglesteder for Bilag IV-arter eller andre sjældne eller fredede arter. Der stilles derfor ikke særlige vilkår til beskyttelse af bilag IV-arter.

7.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ingen af de ejede og forpagtede arealer i Kolding Kommune er beliggende i områder, som er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde, hvorimod ca. 72 ha ejede og forpagtede arealer i Vejen Kommune er beliggende i områder, som er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde (bilag 6).

Det elektroniske ansøgningssystem har beregnet udvaskningen af kvælstof fra rodzonen til grundvandet i ansøgt drift til at ligge mellem 35-43 mg nitrat pr. liter (enkelt mark på 54 mg nitrat pr. liter) fra arealer med nitratfølsomt indvindingsområder, hvilket er en reduktion på 9-14 mg nitrat pr. liter i forhold til nudrift. Der benyttes ingen virkemidler men udelukkende standard-sædskiftet S2 og S4. Den økologiske driftsform er medvirkende til den lave udvaskning.

Det nye og eksisterende staldanlæg ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser, men hvor grundvandsbeskyttelsen på baggrund af jorden geologi er god.

Både det eksisterende og nye staldanlæg er beliggende indenfor indvindingsoplandet til Lunderskov Vandværk, ligesom markerne omkring anlægget i både Kolding og Vejen Kommune er be-

liggende indenfor indvindingsoplandet til Lunderskov Vandværk. Arealerne beliggende i indvindingsoplande til vandværker er alle beliggende mere end 300 m fra selve vandværksboringerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Loven fastlægger, at hvis udvaskningen af kvælstof fra rodzonen i nitratfølsomme indvindingsområder (NFI) beregnes til at være over 50 mg nitrat/liter, må udvaskningen ikke stige i ansøgt produktion.

Beregning af nitratudvaskningen for de ca. 72 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer i Vejen Kommune, som er beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland, viser, at udvaskningen er faldende i ansøgt drift i forhold til nudrift, og lovkravet er dermed opfyldt.

Husdyrloven fastlægger endvidere, at hvis der foreligger en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der omfatter et projekts udbringningsarealer, skal retningslinierne heri være styrende for miljøgodkendelse af projektet. Kortlægningen er ikke tilendebragt og der ikke udarbejdet indsatsplaner, der omfatter udbringningsarealerne i hverken Kolding eller Vejen Kommune. Der er derfor ikke forhold, som giver anledning til yderligere vilkår i den forbindelse.

Da arealerne drives økologisk, bliver der ikke benyttet handelsgødning og pesticider, og Kolding Kommune vurderer, at der ved den almindelige drift af arealerne er tilstrækkelig beskyttelse mod udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Alle arealerne (ca. 72 ha) beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde er ligeledes beliggende i oplandet til Vadehavet. Vilkåret relateret til udvaskningen til overfladevand (vilkår 29) er derfor også dækkende for udvaskningen til grundvand, da driftsformen er gældende for alle arealer.

Kolding Kommune vurderer, at den ansøgte produktion ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening af grundvandet ved overholdelse af vilkår 29.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

For § 12 husdyrbrug skal der som minimum redegøres for anvendelsen af BAT-tiltag vedrørende:

- ❖ Management (ledelses- og kontrolrutiner)
- ❖ Foder
- ❖ Staldindretning
- ❖ Forbrug af vand og energi
- ❖ Opbevaring og behandling af husdyrgødning
- ❖ Udbringning af husdyrgødning

Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Der føres journal over spredning af husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold samt gunstige forhold for skadedyr. Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Der foretages daglige check og løbende service på anlæggende efter behov. Der foretages årlig gennemgang af alle rør og isolering, samt eventuel genisolering af disse.

Der udarbejdes beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, gylle og brand mv. er beskrevet. Der udarbejdes arbejdspladsvurdering (APV) for arbejdspladsen.

Der føres egenkontrol over bl.a.

- Logbog føres for tilstand af flydelag
- Der er gødningsplan som styrer håndtering af husdyrgødning.
- Der foretages årligt indberetninger over dyreholdets størrelse og gødningsforbrug mv. via www.landbrugsindberetning.dk.

Foder

Slagtesvinene fodres ved restriktiv vådfodring. Ved restriktiv vådfodring (modsat fodring ad libitum) af slagtesvin anbefales det at fodre 3-4 gange dagligt. Vådfoder består af foder tilsat flydende komponenter som f.eks. gærfløde og valle. Den økologiske produktion sætter begrænsninger for anvendelse af fodertilsætninger.

Da der ikke må anvendes syntetiske aminosyrer i økologisk foder, vil foderkorrektioner ikke blive benyttet som virkemiddel. BAT opfyldes ved optimering af fodertildelingen.

Staldindretning

Der anvendes delspalter i alle nye staldbygninger. Staldene har løbegård og naturlig ventilation. I økologisk produktion er der krav om adgang til udeareal. Der findes ikke dokumentation for det valgte staldsystem på ansøgningstidspunktet, men staldsystemet, der er valgt i ansøgningen, er

det system, der ligner mest. Den naturlige ventilation medfører en lavere indetemperatur, end der normalt er i slagtesvinestalde, og den lavere temperatur medfører lavere ammoniakfordampning. Et højere luftskifte kan dog øge fordampningen. Luftskiftet styres med gardiner, så det forventes, at den reducerede effekt fra den lavere temperatur ikke modsvarer af det højere luftskifte.

Vand- og energibesparende foranstaltninger

Mekanisk ventilation erstattes med naturlig ventilation, der er energisparende. Der installeres lyssensorer i de nye stalde, og der bruges lavenergi lysstofrør.

Vandbesparelse opnås ved drikkenipler, som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten). Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (drikkenipler over trug).

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vand- og energibesparende. Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere). Der anvendes naturlig tørring frem for varmekanon.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Der er flydelag på gyllen i alle tre gyllebeholdere. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer, at der altid er minimal emission af ammoniak. Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på, at flydelaget lever op til kravene.

Gyllen omrøres umiddelbart forud for udkørsel af gylle. Gyllevogn fyldes med sugekran. Møddingpladsen tømmes forår, evt. forår/efterår, når det kan pløjes ned. Pladsen fyldes løbende og minimum efter hvert hold grise dvs. hver 2.-3. uge. Møddingpladsen overdækkes i henhold til gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Afløb fra møddingpladsen er til gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten i gyllebeholdere og møddingspladsen er tilstrækkelig (ca. 13 mdr.)

Da der er tale om:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lagrene tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- tankenes bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning
- tankene er overdækket med naturligt flydelag (sikres ved, om nødvendigt, at tilsætte halm eller lecanødde efter hver tømning)
- tankene kontrolleres ved 10-års beholderkontrol

vurderes det, at BAT er opfyldt med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Udbringning af husdyrgødning

Der udbringes en afbalanceret mængde af husdyrgødning i forhold til afgrødens forventede behov, og der tages hensyn til markernes karakteristika.

Husdyrgødning spredes så tæt så muligt før den maksimale afgrødevækst for at maksimere udnyttelsen af næringsstofferne. Der tilføres ikke husdyrgødning til vandmættet jord. Den økologiske driftsform med en stor andel efterafgrøder er med til at mindske risikoen for udvaskning af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. F.eks:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- udbringningsmetoder (f.eks ikke tilladt at bruge bredspreader til gylle)
- krav om nedfældning på sort jord og græsmarker
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- krav til efterafgrøder

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Fravalg af BAT

Produktion af økologisk svinekød giver store begrænsninger for, hvilke teknikker og teknologier der er tilgængelige og dermed BAT. Da der kræves, at grisene har adgang til udendørs areal, så er det reelt umuligt at lave andet end naturlig ventilation – dette er da også et krav. Dermed er man afskåret fra at bruge teknikker, der renser luften. Ydermere er naturlig ventilation den mindst energikrævende teknik til ventilation og dermed BAT i energiforbrug. Gylleforsuring er ikke tilladt i økologisk produktion og kan derfor ikke anvendes. Gyllekøling etableres ikke, da der ikke er behov for varmen, og dermed er gyllekøling ikke BAT. De forventede rene, faste gulve i ude og indeareal er med til at mindske ammoniakfordampningen.

Fordampningen af ammoniak er blandt andet afhængig af, hvor stort et areal i stierne, der anvendes som gødeareal samt af udetemperaturen. Med den valgte sti-udformning og placering af overbrusning, forventes det, at grisene vil etablere et meget veldefineret og afgrænset gødeareal i det udendørs areal. Samlet vurderes det derfor, at ammoniakfordampningen fra stalden vil være på niveau med en traditionel slagtesvinestald til konventionel produktion.

Fodertildelingen vil være optimeret efter, at der skal indkøbes mindst muligt foder, da økologisk foder er dyrt. Dette skyldes bl.a., at der ikke må anvendes syntetiske aminosyrer i økologisk foder.

Dermed kan konkluderes, at når der søges om at etablere en økologisk svineproduktion, så er der reelt ikke mulighed for at vælge et andet staldsystem, ventilationsprincip og foderindhold end det valgte. Da disse forudsætninger er de eneste tilgængelige må det betragtes som værende BAT.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Management

Kommunen vurderer, at der ved den løbende overvågning af produktionen samt inddragelse af relevante konsulenter sikres et godt overblik over ejendommen og en effektiv ressourceudnyttelse. Ved overholdelse af vedfærdskravene samt de af kommunen opstillede krav til egenkontrol opsamles endvidere en række data, der kan indgå i forvaltningen af ejendommen. Det vurderes sammenfattende, at ejendommens management er at betragte som BAT.

Foder

Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset for denne bedrift med hensyn til fodring, idet økologireglerne lægger begrænsninger på brugen af foderkorrektioner. BAT er dermed et spørgsmål om management ved tildeling af foder.

Staldindretning

Kommunen vurderer, at BAT for staldsystemet er opfyldt ved brug delspalter i det konkrete projekt med de begrænsninger, som ligger for økologisk slagtesvineproduktion. Kommunen stiller ikke krav til brug af en bestemt teknik men udelukkende til virkningsgraden. I det konkrete projekt er der valgt de mulige teknikker i staldanlæggene ud fra et proportionalitetsprincip.

Forbrug af vand og energi

Der er naturlig ventilation i staldsystemet og dermed ingen strømforbrug. Kommunen vurderer, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT. Det vurderes, at der holdes en fortsat fokus på eventuelle energibesparende teknikker.

Opbevaring/behandling samt udbringning af husdyrgødning

Al dybstrøelse opbevares på møddingplads som må betragtes som BAT i forhold til opbevaring af dybstrøelse i markstak, hvor der på trods af korrekt overdækning vil være et tab af næringsstoffer. Ved direkte udkørsel fra møddingsplads og nedmuldning vil dette tab minimeres.

Kommunen vurderer, at almindelig driftspraksis med håndtering og opbevaring af gylle og dybstrøelse lever op til BAT. Det vurderes ligeledes, at der tages de fornødne hensyn til naboer og omgivelser i øvrigt.

Vurdering af fravalg

Gyllekøling er fravalgt, da varmen kun i meget begrænset omfang kan benyttes i produktionen, da temperaturen i de udendørs gyllekanaler vil følge ude-temperaturen. Kommunen vurderer, at husdyrbrugets fravalg af BAT primært er begrundet i restriktioner for økologisk produktion af slagtesvin samt proportionalitetsprincippet. Kommunen vurderer, at der er benyttet BAT i det omfang, det er muligt for bedriften.

Samlede BAT-vurdering

Ved økologisk slagtesvineproduktion er der ikke krav om, at husdyrbruget skal reducere ammoniakfordampningen i forhold til referencestaldsystemet.

Ud fra proportionelle betragtninger og tilgængelige teknikker vurderer kommunen, at husdyrbruget har inddraget BAT og truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer.

9 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil gødningslagre og stalde blive tømt og rengjort. Kemikalierester bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for farligt affald i Kolding Kommune. Olietanke tømmes og fjernes, såfremt de ikke kan tænkes anvendt i anden sammenhæng. Gødningsanlæg rives ned, og al materiale bortskaffes som affald i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsmæssigt affald i Kolding Kommune.

Der udarbejdes en plan med tidspunkt for anden indretning og opbygning af staldbygninger til anden anvendelse, eller alternativt en plan med tidspunkt for nedrivning af staldbygningerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for husdyrbrugets ophør:

- 31.** Ved ophør af virksomheden skal staldanlægget rengøres, og gyllen afsættes.
- 32.** Ophør af virksomheden skal meddeles til Kolding Kommune.

10 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Efter hvert hold slagtesvin gennemgås staldenes vand-, varme-, ventilations- og fodersystemer. Der foretages løbende vedligehold på anlæg. Gyllepumpningen overvåges. Der er udarbejdet arbejdspladsvurdering/APV (2008). Egenkontrol af vand og energi finder sted efter behov.

Der føres journal over spredning af husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.

Der vil blive udarbejdet beredskabsplan, således at forholdsregler i forbindelse med uheld med gylle, brand m.m. er beskrevet. Alle ansatte instrueres grundigt i alle tekniske hjælpemidler og er bekendt med beredskabsplanen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at den ovennævnte egenkontrol i kombination med de tilhørende dokumentationskrav og vilkår som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt til at føre tilsyn med ejendommens drift og miljøgodkendelsens overholdelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for management og dokumentation:

33. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Den fremviste dokumentation skal uanset evt. driftsmæssigt fællesskab med andre produktionsanlæg særskilt og på tydelig vis kunne dokumentere ejendommens overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen.

34. Til dokumentation for at produktionen og produktionsrelaterede vilkår f.eks. fodring ligger indenfor godkendelsens rammer, skal der i forbindelse med tilsyn og på forlangende fremvises:

- Sædskifteoversigter samt mark- og gødningsplan
- Kvitteringer for overførte og/eller modtagne mængder husdyrgødning (skema B1)

35. Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger, som er anført i nærværende godkendelse.

36. Log-bog "økologi" eller tilsvarende skal kunne fremvises som dokumentation for ejendommens driftsform.

11 ALTERNATIV OG SAMLET KONKLUDERENDE VURDERING

11.1 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternative løsninger

Alternative løsninger er en placering tættere på de eksisterende stalde, men denne løsning er fravalgt, da det vurderes at afstedkomme lugtproblemer på grund af den bynære placering. Hvis den ansøgte godkendelse ikke opnås, vil produktionen i de eksisterende bygninger fortsætte uændret.

Gylleforsuring, kemisk og biologisk luftrensning samt diverse foderkorrektioner og fodertilsætninger er ikke mulig i økologisk produktion. Låg på gyllebeholdere er fravalgt, da produktionen med naturligt flydelag i ansøgt drift overholder lugtgenekriterierne. Gyllekøling er fravalgt, da genanvendelsen af varmen er begrænset og dermed et dyrt tiltag til en for lille miljøgevinst.

I økologisk svineproduktion er der krav om adgang til det fri, og dette er baggrunden for det valgte staldsystem.

0-alternativ

Fortsat produktion i de eksisterende staldanlæg er ikke attraktivt på grund af placeringen tæt på Lunderskov. Omlægning til økologisk svineproduktion forudsætter nogle staldændringer, som ikke vil være rentable i det eksisterende anlæg.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at de alternative muligheder er belyst, og at nærværende produktions- og virksomhedsudvidelse sammenholdt med de stillede vilkår er den mest optimale løsning og giver de bedst mulige miljøforhold. Kommunen finder ikke, at der er nogle reelle alternativer til placering af staldanlæg.

Det er Kolding Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på ejendommen Dollerup Nørgaard, ikke påvirker lokalområdet væsentligt i negativ retning.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet, er det Kolding Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne i nærområdet end ved den nuværende produktion.

11.2 KOMMUNENS SAMLEDE KONKLUSION

Det er Kolding Kommunes vurdering, at virksomhedens drift efter gennemførelse af projektet, under overholdelse af vilkårene i nærværende miljøgodkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, herunder at de landskabelige hensyn, naboer og omgivelserne i øvrigt ikke tilsidesættes.

Kolding
Kommune

Marianne Yde

Marianne Yde
Biolog

By- og Udviklingsforvaltningen - Landbrug
Nytorv 11, 6000 Kolding

12 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

12.1 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Hvad kan man klage over? Retlige spørgsmål samt kommunens vurderinger.

Hvem kan klage? Ansøger, klageberettigede myndigheder, foreninger og organisationer samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem er klageinstans? Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvortil skal klagen sendes? Stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men sendes skriftligt til Kolding Kommune, Landbrugsafdelingen, Nytorv 11, 6000 Kolding eller til landbrug@kolding.dk.

Hvad er klagefristen? Onsdag den 26. marts 2014 inden kl. 14:00.

Hvad er lovgrundlaget? Lovbek. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Hvad koster det at klage? 500 kr. Gebyret vil efter modtagelse af klagen blive opkrævet af Natur- og Miljøklagenævnet. Nærmere vejledning om klage og gebyr findes på www.nmkn.dk/Vejledninger.

Søgsmålsfrist: Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved domstolene, skal være anlagt inden 6 måneder fra i dag.

12.2 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Henvielse til afgørelsen vil blive annonceret i Kolding Ugeavis onsdag den 26. februar 2014 og kan påklages i henhold til nedenstående klagevejledning. Hele afgørelsen kan findes på kommunens hjemmeside på www.kolding/miljoesager.

Orientering om miljøgodkendelsen er sendt til naboer og parter samt fremsendt til en række myndigheder og organisationer.

Underretning om godkendelsen:

- Niels Schelde Jensen, Koldingvej 41, 6640 Lunderskov

Forpagtede arealer:

- Jørgen Schmidt, Koldingvej 43, 6600 Vejen
- Jørgen Lykke, Gejsingvej 23, 6600 Vejen
- Gert Nissen, Gejsingvej 28, 6600 Vejen
- Hans Nørgaard Paulsen, Gejsingvej 33, 6600 Vejen
- Niels Jørgen Nielsen, Gejsingvej 34, 6600 Vejen
- Ulla Schelde-Jensen, Gejsingvej 60, 6600 Vejen
- Ernst Jørgensen, Kastanie Allé 4, Skanderup, 6640 Lunderskov
- Axel Hybschmann Johansen, Rolykkevej 1, 6600 Vejen
- Chr. Rårup Hansen, Gejsingvej 48, 6600 Vejen

Gylleaftaler:

- Christian Møller, Gejsingvej 62, 6600 Vejen
- Jan Normann Josefsen, Egholtvej 16, 6600 Vejen

- Jens Beck, Egholtvej 14, 6600 Vejen
- LINKOGAS A.M.B.A., Tornumvej 15, 6660 Lintrup

Afgørelsen er sendt i kopi til:

Naboer indenfor beregnet konsekvenszone (561 m) samt andre naboer, som kommunen vurderer, kan have individuel partsstatus i forhold til projektet:

- Allan Holm og Lisbeth Munksgaard, Koldingvej 39, 6640 Lunderskov
- Jørgen Schmidt, Koldingvej 43, 6600 Vejen

Andre omkringboende, som har anmodet om at modtage en kopi af udkastet til miljøgodkendelse:

- Grundejerforeningen Ahornvænget/Hasselvænget Lunderskov; Att. Bjarne Nielsen, Hasselvænget 7A, 6640 Lunderskov
- Ruth Sørensen, Mølleparken 38, 6640 Lunderskov

Øvrige parter med E-post:

- Konsulent: Maria Katja Jensen, LRØ, E-post: mkj@lro.dk
- Konsulent: Lars Schmidt, KHL, E-post: las@khl.dk
- Vejen Kommune, att.: Majbrit Holst Nielsen, E-post: mhni@vejenkom.dk

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. E-post: post@sportsfiskeren.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 38, 6760 Ribe. E-post: syd@sst.dk
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 KBH Ø. E-post: nst@nst.dk

13 BILAG

Bilag 1: Vilkårskatalog

Bilag 2: Grundlag for vilkår og lovgivning

Bilag 3: Situationsplan, indretning og afløbsplan

Bilag 4: Ejede/forpagtede arealer og aftalearealer med transportruter

Bilag 5: Afstrømning til vandoplande

Bilag 6: Nitratfølsomt grundvand

Bilag 7: Bilag IV-arter

Bilag 8: Udpegningsgrundlag for Natura 2000 områder

Bilag 9: Vurdering af aftalearealer

Bilag 10a: Vejen Kommunes udtalelse

Bilag 10b: Vejen Kommunes udtalelse – ekstra arealer